50459 AUG28'23

„VIENYBĖ" TAMSUMĄ
IŠBLAŠKO-IŠVAIKO;
LIETUVIŲ TVIRTUMĄ
AMERIKOJ PALAIKO.

VIENYBĖ

—: LITHUANIAN SEMI WEEKLY :—

TAD, MIELAS TAUTIETI,
SKAITYKI „VIENYBĘ, —
SUTEIKSI TĖVYNEI
DIDŽIAUSIĄ GALYBĘ!

NC. 69. Kaina 5 centai. BROOKLYN, N. Y., RUGPJŪČIO (AUGUST) 28 D., 1923 Price 5 cents. METAI XXXVII.

(Telephone 2427 Greenpoint) Entered As Second Class Matter October 23, 1907, At The Post Office at Brooklyn, N. Y. Under the Act of March 3rd, 1879. (Telephone 2427 Greenpoint)

Trečioji Anglekasių Konferencija

JEI IR DABAR NEBUS SUSITARTA, TAI LAUKIAMA, KAD BUS ANTRACITO KASYKLOSE STREIKAS SU RUGS. 1 D

Konferenciją šaukia Pennsylvanijos gubernatorius Pinchot į Miestą Harrisburg.

PITTSBURGHO PRIEMIESTY, CARNEGIE, ĮVYKO KLUKSŲ IR JŲ PRIEŠININKŲ MUŠIS, KUR DALYVAVO SVETIMTAUČIAI.

Vienas Kluksas nušautas, o du svetimtaučiai sužeisti kulipkomis. Kluksai telkia savo spėkas.

ATLANTIC CITY, N. J. — Anglekasių ir savininkų antrajai konferencijai iširus, Pennsylvanijos gubernatorius, Prezidento prašomas, bandė dar sykį suvesti abi pusi į krūvą, ir todel dar įvyksta trečia konferencija mieste Harrisburg. Anglekasių delegatai išvažiuodami iš čia pareiškė, kad jie jokiu būdu nesutiks pavesti arbitražui savo vienuolikos reikalavimų. Jei savininkai nenusileis, tai rugs. 1 d. bus darbo sustabdymas. Unijos prezidentas Lewis, esą serga ir negalės dalyvauti šitoje konferencijoje. Savininkai irgi skelbia, kad jie nesutiks algų kelti ir reikalaus, kad visi reikalavimai būtų pavesti arbitražui. Jei ir dabar nebus susitarta, tai nėra žinios ką Coolidge toliau darys. Pennsylvanijos gubernatorius, Pinchot yra populerus žmogus, tai maž jam ir pasiseks visuomenę išgelbėti nuo godžių kasyklinių baronų škutinės. Anglekasių unija dabar turi pinigų virš keturių milionų dolariu, iš kurių du milionai yra streiko vedimui. Prie to, ji gali surinkti kas mėnuo apie tris milionus asesmentais ant minkštų anglių anglekasių. Beto, kiekvienas iš 26 distriktų turi savo fondus. Taigi pinigiškai unija gerai aprūpinta. Prie to daugelis bankų sutinka skolinti anglekasiams, kaip jau skolino pernai.

PITTSBURGH, PA. — Rugp. 26. — Priemiesty, vadinamame Carnegie, ivyko riaušės prieš Ku Kluks Klano parodą, laike kurios vienas Klanietis tapo nušautas, o daugelis, kaip Klaniečių, taip ju priešu tapo sužeista. Bėda prasidėjo subatoje po pietų, kada keli šimtai Kluksų pradėjo parodą nuo Wabash kalno, po to kaip priėmė į savo tarpą apie tūkstantį (taip Kluksai sako) narių. Ties vienu tiltu jiems kelią pastojo keletas trokų, iš kurių pradėta lieti i Kluksus akmenus, plytas, anglis ir kit-ką. Paskui paroda ėjo į kitą plecių, bet tenai jau rado būrį žmonių, kurie su akmenais ir plytomis Kluksams davė šveistinę. Tada kaž-kas šovė ir Klanietis Abbotas krito. Kiti Klaniečiai guli ligonbūčiuose, bet jų vardai neišduodami; sakoma yra labai įžymių vyrų. Užpuolikų gi tarpe daugiausia buvo svetimtaučiai: lenkai, lietuviai, čekai ir slovakai, kurie nekenčia Klaniečių. Daugiausia muštynių įvyko ties Šv. Juozapo katalikų bažnyčia, kur Jonas Carickas gavo šūvi i koia, o Stepenas Jarzembekas gavo dvi kulipkas į nugara. Nedėlioje Kluksai vėl susirinko ant Wabash kalno, bet policijos perspėti, parodos nedarė. Šimtas Kluksų saugo kūną nušautojo Abbot. Policija dešimti Kluksų nubaudė po $10 už nešiojimą revolverių be leidimo. Klanas duoda $5,000 tam, kuris atidengs Abboto nušovikų vardus.

PRAGA. — Rugp. 26. — Jaunas, 26 metų bulgaras, šovė tris kulipkas į buvusį Stambuliskio valdžios paskirtą ambasadoriu Daškalovą ir ji užmušė. Daškalovas nenorėjęs atiduoti savo vietos naujos valdžios paskirtam ambasadoriui.

ROMA. — Rugp. 26. — Po Italiją šiomis dienomis siautė baisios audros, kurios pridarė nuostolių. Mieste Triest keletas valdžios namų sugriuvo, o Neapolyje apie 180 namų tapo paskandinta užpludusių jūrų. Slinkančios žemės užvertė keletą gelžkelių.

NORĖJO NUSIVESTI MERGAITĘ

New York. Parapinės mokyklos dženitorius, Winthay iš Harlemo, buvo areštuotas nedėlioje už norą nusivesti 5 metų Bigaldų mergaitę į Grants Tomb. Jis jai davęs nikelį ir prašęs eiti "pasivaikščioti." Jos sesuo ir broliukas (mažesni) žaidė toliau, bet paskui grįžo pas motiną. Paklausus kur Margareta, tie atsakė, kad nuėjo su vyru. Tada išsigandusi motina šoko bėgti ir ant laimės pamatė mergaitę su vyru. Jis areštuotas už bandymą pavogti vaiką. Kaimynai pasakoja, kad jis dažnai slankiojęs aplink tą sekciją bandydamas kalbinti vaikučius. Motinos turėtų savo vaikus dabar gerai saugoti.

Coolidge Stovi Už Sausybę

Washington. Naujas prezidentas griežtai stovi už prohibiciją, ir nemato reikalo taisyti šalies konstituciją, kad galima būtų pardavinėti vyną ir alų.

Sudegino ant Laužo Savo Draugą

Belmar, N. J. — Bežaisdami "indionus" Dick Formanas, 16 metų, ir Caleb Hubbardas, apdegino ant laužo Spindlerį, 16 metų, ir Williamą Hubbardą, 16 metų. Šie buvo pririšti prie medžio, o aplink padegta žolė, bet toji buvo įmirkusi su aliejumi ir kol virves pradegino, tai vaikinus mirtinai pažeidė. Draugai bandė iš upelio vandeniu gesinti, bet nepavyko. Sakoma, kad abu mirs.

KAIZERIO SUNUS NORI GRĮŽTI.

Haga. Kaizerio sūnus, kronprincas, korespondentams pareiškė, kad jis jau devyni metai nematęs savo namų, ir todel prašys Vokietijos valdžios pavelijimo grįžti ir gyventi kaipo pilietis savo dvare Silezijoje.

BANDYMAI PATAISYTI RUSIJOS GELŽKELIUS

Karlsbad. Čionai atvyko profesorius Lomonosovas, Rusijos gelžkelių ministeris, kuris nori pasigydyti, nes suiręs sveikatoje. Jis papasakojo, kad Rusija daro rimtą žingsnį pagerinti savo gelžkelius. Esą nupirkta 1,500 vėliausių amerikoniškų garvežių, už kuriuos užmokėta auksu. Kaip žinoma, amerikonai nepriima rusų aukso (nepriima Amerikos valdžia, tad biznieriai neturi kur jį dėti). Todel rusai tą auksą nuvežė Švedijon, iš Švedijos Spanijon, kur jis tapo sutirpdytas. Po to, jis tapo atvežta į Kubą, o iš ten jau lengvai atgabentas N. Yorkan, kaipo "spanų auksas." Lomonosovas tarnavo ant gelžkelių prie caro ir Kerenskio. Jis sako, kad ateitį laiko Amerika, Rusija ir Kinija. Kitos valstybės esą nyksta.

KIEK TRUKTŲ ANGLIŲ

Philadelphia. Antracito Informacijų Biūras skelbia, kad 1 d. rugsėjo kietų anglių šaly buvo prikasta 32 milionai tonų, o reikia apie 70 milionų, nes apie tiek kas metai yra suvartojama. Išviso gi esti iškasama apie 90 milionų tonų.

Primušė Karingą Kunigą

Ferrara. Nežinomi vyrai, nežinia už ką, lazdomis primušė kunigą Don Minzoni, kuris pagarsėjo laike karės, gaudamas daugelį medalių.

Pavogė Kelnes

Elmira, N. Y. Keleiviai Pullmano miegamajame vagone važiuojanti iš Buffalo, atsikėlė aną rytą ir neberado savo kelnių. Paieškojus jos visos tapo rastos kitame vagone, bet jau tuščiomis kišenėmis.

Paris. — Gazaunių darbininkai nutarė išeiti į pilną streiką, kad privertus kompaniją pakelti algą penkiais frankais (apie 30 centų) į dieną. Kompanija sako tas priverstų apdėti visuomenę 18 milionų frankų ekstra mokesčiais ir todel ruošiasi streiką sugniaužinti.

LIETUVIŲ KVOTA NEPASIBAIGĖ

WASHINGTON. Iki rugp. 23 lietuvių Amerikon tapo įleista 485. Taigi iki kvotos, 526, dar trūksta kelių desėtkų Devyniolika valstybių jau kvotas yra baigę. Tarp jų didžiausia yra Anglija. Išviso iki minėtai dienai ateivių įleista 55,982. Labai mažai estų atvažiuoja. Jų gali atvažiuoti 270, o atvažiavo tik 53. Latvių gali atvažiuoti 308, o atvažiavo jau 250. Lenkams dar tūkstanties trūksta iki kvotos, rusai veik jau užbaigė.

ANGLAI VARGSTA SU BEDARBE

London. Bedarbė, kuri viešpatauja nuo pat karo pabaigos, tebėra rūsti ir regis net blogyn kas savaitė eina, ypatingai po Ruhro okupacijos. Pabaigoje liepos bedarbių buvo 1,235,000, o dabar yra keli tūkstančiai virš to. Valdžia moka bedarbiam pašalpas, kurias daugelis biznierių kritikuoja, nes darbininkai, gaudami pašalpą, nenori dirbti bile kokio darbo.

HEARSTO MOTINOS TURTAS

Sacramento, Cal. Aprokavus Hearsto motinos turtą, po jos mirties, pasirodė, kad jos turėta virš 11 milionų dolarių, iš kurių didžiumą gauna jos sūnus, garsus daugelio laikraščių savininkas. Jis turės valdžiai užmokėti apie milioną dolarių paveldėjimo taksų.

Vietoj Pikniko Nelaimė

Somerville, N. J. — Bevažiuojant Galenams ir Krameriams pro Bound Brook, pro dumpynę, kas-žin iš kur atskrido mažute kulipka, kuri peršovė Galenienę per smilkinį. Galenai paeina iš E. Orange ir jie nedėlioje išvažiavo pasivažinėti, paimdami ir žentą su duktere. Policija mano, kad kulipka yra arba kurio nežinomo medinčiaus, arba iš dumpynės atėjo, nes ten kelios dienos atgal buvo išmesta likučiai sudegusio amunicijos sandėlio.

PINIGŲ PERLAIDOS Į LENKIJĄ

New York. Paštas praneša, kad nuo rugs. 1 bus galima gauti money orderius į Lenkiją. Orderiai eis dolariais, bet Lenkijoje jie bus permainomi į markes pagal kursą dienos kada patikrinti orderiai gaunami. Amerikos paštas jau yra padaręs sutartį apie tai su Lenkija. Bet klaidų Amerikos paštininkai rašydami lenkiškus adresus ir vardus, beabejo darys daug.

NERANDA MCKENZIO KUDIKIO

New York. Laikraščiai vis dar daug rašo apie prapuolimą trijų metų dukters McKenzio. Tėvai buvo nuėję ir pas "susišnekėtoją su dvasiomis" kuris pareiškė, kad mergaitę pavogė žmonės norinti vaikų. Bet jie norėjo berniuko, todel utarninke mergaitę sugražins "The New York American" pasiūlė $5,000 tam, kuris per tą laikraštį mergaitę gražins. Policija gi laksto ir niekur nieko neranda.

2 Didelės Dovanos 2

Laikraštis "VIENYBĖ" EIS TRIS SYKIUS SAVAITĖJ PRADEDANT SU 1 D. RUGSĖJO, 1923. Prenumerata nuo Naujų Metų bus 4 dolariai.

Visi, kurie naujai užsirašys laikraštį "VIENYBĘ" metams, gaus dvi dideles dovanas. Vajus prasideda su 1 d. Birželio ir baigiasi su 1 d. Sausio 1924. Tik tam laikotarpy bus duodamos dovanos.

DOVANOS

1. Pusantro dolario vertės naudingų ir gerų knygų pasirenkant iš 6 grupių.
2. Kas prieš naujus, 1924, metus užsirašys "VIENYBĘ" ant metų, tam metinė prenumerata bus *TIK pusketvirto dolario.*

Adresuokite:

VIENYBĖ
193 Grand St., Brooklyn, N. Y.

VOKIETIJOS PREZIDENTAS PASIRAŠO PO ĮSTATYMU PRIVERSTINOS PASKOLOS.

Vokiečiai skaito Lietuvos pinigus antros rūšies, nors jie tiek pat geri kaip Amerikos dolariai.

ITALIJOS DARBO FEDERACIJA ATSIMETA NUO SOCIALISTŲ PARTIJOS IR KAIRIŲJŲ.

Ji dabar stovi už darbininkų kooperavimą su kapitalistais, o ne pjovimąsi su jais.

BERLIN. — Rugp. 25. — Prezidentas Ebertas pasirašė po įsakymu, kuriuo valdžia galės iš savo piliečių prievarta iškolektuoti šimto milionų dolarių vertės paskolą. Markė gi stovi šeši milionai už dolarį. Įsakymas padalina pasaulio valstybes į dvi klesas: pirmą ir antra pagal vertę pinigų. Mokant priverstiną paskolą pirmon eilėn bus imama svetimų valstybių pinigai, užsienio kreditai, užsienio šėrai, vokiški aukso pinigai ar paprastas auksas. Mokant svetimų valstybių pinigais, reikia mokėti pirmiausia pinigais šitų valstybių: Argentinos, Brazilijos, Belgijos, Čile, Danijos, Anglijos, Suomijos, Francijos, Olandijos, Italijos, Japonijos, Kanados, Amerikos, Turkijos, Švedijos, Šveicarijos ir Čekoslovakijos. Jeigu nėra ir neturima šitų valstybių pinigų, tada yra pavelijama mokėti šitų valstybių pinigais: Bulgarijos, Kinijos Austrijos, Estijos, Indijos, Lietuvos, Lenkijos, Rumunijos ir Vengrijos. Tokiu būdu vokiečiai skaito lietuvių pinigus negerus, turbūt pykdami už Klaipėdos atėmimą ir įvedimą tenai litų. Už išsisukimą nuo paskolos davimo yra baudžiama nuo šešių mėnesių, iki dešimts metų kalėjimo. Iš gautų pinigų, Vokietija mano pagerinti savo markę ir nusipirkti žmonėms maisto.

ROMA. — Rugp. 26. — Seimas italų Darbo Federacijos baigėsi nugalėjimu komunistų ir kitų kairuojančių elementų. Laimėjo tie, kurie stovi už sandarbininkavimą su fašistine Mussolinio valdžia. Darbo Federacija galutinai persiskiria su socialistų partija ir tampa nepriklausoma nuo partijų: reiškia atsisako nuo politinio veikimo. Du metai atgal Federacija turėjo du milionu narių, kurie streikuodavo kada tik socialistų partija įsakydavo, o dabar teliko apie bertainis miliono narių, iš kurių didžiuma irgi sutinka darbuotis su fašistais. Kiti gi jau senai prisidėjo prie fašistinių darbo unijų. Tas rodo, kad Mussolini itikino darbininkus, kad jiems geriau yra kooperuoti su kapitalistais, negu su jais amžinai pjautis.

BRIUSELIS. — Rugp. 25. — Belgų valdžia, atsakydama į Anglijos notas, pareiškė, kad ji norinti idant visos suinteresuotos valdžios susivažiuotų ir akis į aki išrištų reparacijų ir Ruhr okupacijos klausimą. Esą, diplomatišku notų prirašyta gana ir laikas pasikalbėti tiesiog. Francijos valdžia esą sutinka su ta belgų mintimi.

Iš Darbo Lauko

Vera Cruz. Visuotinas streikas čia gerai vyksta ir streikieriai valdo miestą. Federalės kariumenės vis daugiau į miestą plaukia, kad saugojus namus ir gyvybę. Policija irgi streikuoja, bet dirba po įsakymais streikierių komiteto. Streikieriai apvogė keletą maisto krautuvių ir atėmė maistą iš ūkininkų bandžiusių atvežti savo produktų į miestą. Nuo nekurių atimta net pinigai ir drapanos. Streikas išaugo iš gatvekarininku streiko, kuomet kompanijos atsisakė pakelti algas.

Berlin. Po kelių mėnesių derybų, streikų ir kitko, antgalo fabrikantai susitarė su darbininkais algas mokėti aukso valiūtos prisilaikant. Algos bus trečdaliu mažesnės, negu buvo pirm karo. Kas savaitė bus žiūrima markių kursą sulyg aukso valiūta ir pagal to išmokama darbininkams.

Boston. — Sekretorius Building Trades Tarybos, iš teismo reikalauja indžiunkšino prieš keturius narius unijistus, kurie esą atsineša į mitingus degtinės ir ją pardavinėja. Bet ta degtinė yra tokia kad išsigėręs miršta, arba būna visam amžiui sužeistas. Tokis pardavinėjimas yra daromas su blogu tikslu, būtent noru išardyti Tarybą.

Berlin. — Algos darbininku amatninkų auga greitai, nors ir nepasiveja krintančios markės. Už valandą darbo mokama šeši milionai markių, tai yra apie dolarį, arba tiek, kiek tokie darbininkai gaudavo prieš karą. Valdininkų algos siekia nuo 43 milionų markių per mėnesį iki 500 milionų. Premjeras gauna 578 milionus arba $115 į mėnesį.

Iš Amerikos Lietuvių Gyvenimo

ŠIA TALPINAMA ŽINIOS IŠ AMERIKOS LIETUVIŲ GYVENIMO IŠIM TINAI. RAŠOMA MUSŲ GABIŲ KORESPONDENTŲ APIE TEATRUS, BALIUS, PRAKALBAS IR ABELNĄ JUDĖJIMĄ.

BROOKLYN, N. Y.

Lietuvių Mechanikų Sąryšio akcininkams ir užinteresuotiem Pranešimas

Skelbiame Akc. B-vės "Mechanikas" balansą už 1922 m. netik Lietuvių Mechanikų Sąryšio akcininkų žiniai, bet ir visiems, kurie gali būti užinteresuoti. Taip pat L. M. S. akcininkams turime pranešti sekantį:

Sulyg nutarimo paskutinio L. M. S. metinio akcininkų suvažiavimo, kad bėgyje šių metų turi būti iškeistos L. M. S. akcijos, ant akcijų Akc. B-vės "Mechanikas" Lietuvoje, idant kiekvienas L. M. S. akcininkas būtų tiesioginis valdytojas savo turto, o ne per L. M. S. Valdybą. Dabartinė L. M. S. Valdyba stengėsi visais galimais būdais tą užduotį atlikti, bet iki šiam laikui nebuvo visi pinigai sumokėti už užpirktasias akcijas "Mechanikui," todel akcijų keitimas nebuvo galimas. Paskutinėmis dienomis užmokėjome visus pinigus iki centui, todel atėjo laikas pradėti iškeitimą.

Dabartinei L. M. S. Valdybai paėmus reikalų vedimą L. M. S. išde rasta tik keletas centų, o tuom tarpu neminant vietinių pridirbtų išlaidų, buvo skolos už užpirktasias akcijas $1,739.-22c. Esant taip nupuldytam L. M. S. akcininkų ūpui, nelengva buvo augščiau nurodytą sumą sukelti, bet ir prie gana sunkių aplinkybių sukėlėme apie tūkstantį dolarių, o kad greičiau atmokėjus skolą, ir tuomi pastiprinus L. M. S. biznį Lietuvoje, likusios dalies atmokėjimui, buvome priversti pasiskolyti. Paskolino keletas L. M. S. narių, kuriems kaip L. M. S. biznis Lietuvoje, taip ir Amerikoje rūpėjo. Todel kiekvienas L. M. S. akcininkas turi žinoti, kad pirm iškeisiant akcijas skola turi būti atmokėta. L. M. S. Valdyba nesurasdama pigesnio ir greitesnio to reikalo įvykinimui nutarė, kad išskirsčius "Mechaniko" akcijas proporcionaliai po kiek papuola ant kiekvienos L. M. S. akcijos, tada kiekvienas, kuris norės gauti pilną skaitlių, jam prigulinčių akcijų turės damokėti apie po du dolariu. Tie, kurie nenorės su tuom sutikti, gaus mažesnį skaitlių akcijų, nes jos bus atskaitytos skolos atmokėjimui. Šis būdas yra vienas iš teisingiausių, lengvai prieinamas, ir reikalauja mažiausia lėšų.

Šiuomi mes prašome kiekvieną L. M. S. akcininką, idant atsišauktų pranešdamas savo adresą, ir pareikšdamas savo norą, kurį būdą jisai pasiskyrė, tuomi bus palengvintas L. M. S. Valdybai darbo atlikimas.

Balansas Akcinės Bendrovės "Mechanikas" ant 31 gruodžio 1922 m.

AKTYVAS

I. Kasa.	Litų.ct.
Grynų pinigų ---	607.50
II. Mašinos	
Sulyg perkainavimo	123,266.50
III. Inventorius.	
Sulyg perkainavimo	4,874.80
IV. Triobesiai.	
Sulyg perkainavimo	150,000.00
V. Medžiagos -------	124.06
	278,872.86

PASYVAS

I. Kapitalas	litų.ct.
Kapitalo sąskaita ---	1,411.37
Akcijų sąskaita ----	1,434.11
Skirtumas prie perkaikainavimo turto	253,622.38
II. Paskolos --------	22,405.00
	278,872.86

Pasirašo: —

I. Raugevičius.
J. A. Lelešius.
P. Naudvaris.
J. Biežis.

Liūdymas. — Mes, Lietuvių Mechanikų Sąryšio Inc. Valdyba šiuomi liūdijame, kad čia yra tikras nuorašas gautos nuo Ak. B-vės "Mechanikas" atskaitos už 1922 m.

Liet. Mech. Sąr., Inc. —
J. G. Sagevičius, pirm.
J. Zuikis, Ižd.
J. Rakauskas, Rašt.

WORCESTER, MASS.

ALTS. Piknikas

Piknikas įvyko 19 d. rugp. Publikos buvo neperdaugiausia, per tai, kad Worcesterio lietuviai pasiskirstę į keturias dalis. Viena važiuoja vienur, kita kitur. Taip išsiskirsto į mažas grupeles. Bet vis tiek publika buvo užsiganėdinus ir jautėsi linksmai, geriant skanius gėrimus ir valgant visokius užkandžius ant tyro oro. Grajino Lietuvių benas per visą dieną lietuviškus kavalkus muzikos po vadovyste J. Bliudžiaus. Paskui buvo virvės traukimas dzūkų su kalakutais: dzūkai laimėjo. Turbūt dzūkai buvo gerai susiorganizavę, kad apgalėjus kalakutus, nes dzūkai kiekvieną metą pralaimėdavo. O šįmet išlaimėjo. Toliaus buvo lenktynės ir buvo skiriama dovana cigarų baksas greičiausiam. Lenktynes laimėjo Suvalskinis J. Gerulis. Ir taip per visą dieną publikai buvo įdomus laikas ir greitai perėjo. Tik ant nelaimės užpuolė lietus ir visa publika turėjo skirstytis į namus. **Rep.**

GARY, IND.

Seimas Am. Politikos Kliubo. -- Dr. Smitas gauna valdišką vietą

Rugpjūčio 19 d. įvyko seimas Amerikos Lietuvių Politinio Kliubo. Seime dalyvavo beveik visų skyrių delegatai, dalyvaujant apie 500 žmonių. Senatoriai ir atstovai valstijos taipgi apsilankė. Seimo namas buvo išpuoštas Amerikos ir Lietuvos vėliavomis. Stalai nukloti tautiškais laikraščiais — daugiausia galima buvo matyti:— "Dirva," "Sandara," "Vienybė" ir "Keleivis." Kalbas vartojo anglų ir lietuvių.

Dr. Smitas, centro pirmininkas, įteikė 12 sumanymų. Seime pirmininkavo J. Skinderis iš Clinton, Ind. Iš tos dvylikos, du sumanymai sujudina Valstijos valdininkus. (I. įsteigti informacijos biūrą, turėti susinešimai su Lietuvos ir Amerikos valdžia ir suteikti informacijas del visų lietuvių, kad kas nors nemulkintų mūsų tautiečių.) (II. Šelpti moksleivius ir našlaičius, platinti tarpe lietuvių meilę, vienybę, apšvietą ir tautišką dvasią.) Potam vienas senatorius atsistojęs pasakė trumpą prakalbėlę, ir išreiškė, kad jis remsiąs kiek galėsiąs tokią brangią organizaciją, ir jisai išreiškė padėkos žodį Dr. Smitui už pasidarbavimą del šalies ir tautos gerovės.

Dr. Antanas T. Smitas pasakė trumpą prakalbą, kuri buvo labai jautri. Dr. Smitas atsisukęs į grupę Valstijos oficialų tarė: "Mes del jūsų perrinkimo dirbame ir gelbėjame visokiais būdais. Taigi mes kviečiame tamistas prisidėti prie mūsų darbo, ir atgauti Vilnių nuo lenkų."

Pertraukose Seimo buvo muzika ir lietuviškos dainos. Prieš rinkimus Centro valdybos, Dr. Smitas įteikė savo rezignaciją, jog jis negalėsiąs daugiaus tarnauti Kliubui, kaipo Centro Pirmininkas, bet vis tik aktyvinis narys bus. Dr. Smitas nepamatavo savo rezignacijos, bet aš gavau pilną informaciją nuo jo draugo, jog Dr. Smitas užimsiąs vietą Suvienytų Valstijų sveikatos departamente. Jo pareiga būsianti: išnagrinėti, padaryti investigaciją kriminališkumų tų, kurie peržengė S. V. tiesas sveikatos skyriuje. Kaip teko girdėti, Dr. Smitas jau trys mėnesiai dirba S. V. Justice Dept. Aš tikiu, kad Dr. Smitas ne nustos savo energijos ir darbuosis toliaus del Kliubo ir tautos gerovės. Aš noriu pastebėti, jog Dr. Smitas vargingai mokinosi, o pabaigęs mokslą, moka jį sunaudoti. Tai pasirodė, kad turi gamtišką gabumą

O kodel mes moterys ir merginos ko laukiame? Ar ne laikas stoti į eiles lygiai su vyrais? Mes dailioji lytis esame pagerbta po visą Ameriką. Na ką čia trūksta del mūsų lietuvaičių? Mokslo. Mes dailioji lytis galime užimti geriausias vietas valdžioje, kad tik maždaug atkreiptume atydą į mokslą, o mažiaus pauderio vartotume. Tik mes pažvelgkime į lietuvišką inteligentiją! kiek tai jaunų vyrų, pabaigę mokslą priversti yra apsivesti su svetimtaute. Tai yra mūsų pačių kaltė ir ištautėjimas. Štai čia yra proga del mūsų: prisirašykime prie Amerikos Lietuvių Politikos Kliubo, lavinkimės lietuviškoj kalboj ir rašyboj, skaitykime tautiškus laikraščius, tai čia bus del mūsų geriausia medicina. **Lietuvaitė**

CLINTON, IND.

Vėl pavyzdis komunistų išgvėrimo ir teroro. — Nelaimė tautininko šeimynoje.

Jono Skinderio šeimynoje ištiko didelė nelaimė 6-tą dieną rugpjūčio: paskendo vyriausias sūnus, 9 metų Wabash upėje. Buvo labai gabus vaikas pagal amžiaus. Mokykloje buvo pirmas atsižymėjęs. Pats per save išmoko lietuviškai skaityti, už tai tėvų buvo labai mylimas ir ilgai negalės jie užmiršti jį. Šermenyse dalyvavo būrys gerų draugų, apie 20 automobilių. Jonas ir Jieva Skinderiai širdingai visiems dėkavoja.

Jonas Skinderis žinomas čia kaipo darbštus veikėjas. Yra sutvėręs SLA. keturias kuopas, TMD. 53 kuopą ir keletą pašalpinių draugijų. Klintono apylinkėje vargiai darbštesnį visuomenės žmogų berasi. Jis labai myli apšvietą ir ją platina. Pasidarbavus jam, buvo sutvertas Klintono Lietuvių Knygynas, bet bolševizmui užėjus, jis užmigo. Visus Amerikos Lietuvių pažangius laikraščius jis prenumeruoja ir perskaitęs nenumeta, bet suvyniojęs į Lietuvą siunčia. Per jo pasidarbavimą buvo surengtos kelios geros prakalbos ir užkirstas kelias ištvirkingai bolševizmo bangai prasiplėsti tarpe vietos lietuvių. Delto jis savo krauju turėjo atsakyti: 12-tą dieną rugp. jį užpuolė Trockio garbintojai ir baisiai sumušė.

Vincas Bukaveckas pirmiausia jį užpuolė J. Žemaičio stuboje, į kurią tas įsivadino Skinderį. Jie pradėjo išmetinėti būk visi tautininkai darbininkų išdavikai, bet Skinderis jiems nurodė važiuoti į Rusiją kur nereikės kaip slekeriams slapstytis nuo Amerikos valdžios. Bolševikėliai pakėlė revoliuciją, o Skinderis matydamas, kad su puslaukiniais nėra ko kalbėti, leidos iš Žemaičio stubos, bet garbės medalių norėdamas gauti Bukaveckas jį pasivijęs geležiniais nariais skaudžiai apmušė.

Tas ne pirmas pasikėsinimas. Keli metai atgal po Skinderio namu buvo dinamito padėta, kuris sprogdamas baisiai išgąsdino šeimyną. O Prieš Velykas šį metą kas ten įlindęs į jo garadžių gumas supjaustė. Bandė ir iš darbo išmesti, skundžiant būk Skinderis einąs prieš uniją. Bet Skinderį visi senai pažįsta, kaipo geriausį unijistą. Kuomet buvo streikas, tai jis su troku rinko pas farmerius maistą ir dalino anglekasiams. Kuomet buvo aukaujama Rusijos baduoliams, Skinderis irgi davė, nors baduoliai tų aukų nematė, nes Amerikos komunistijos vadai jas suvalgė.

Darbai pas mus tik anglių kasyklose. Darbą nesunku gauti, bet dirba mažai. Geresnį darbą sunku gauti, todel nepatartina čionai važiuoti. **Lietuvis**

CHICAGO, ILL.

"Telegramos" Vakaras

Rugp. 19 įvyko "Telegramos" metinių sukaktuvių vakaras Mildos svetainėje. Rengė Bendrovė paminėdama metus kaip laikraštis eina. Vakaras pavyko puikiai: šeimyninkės patiekė gardžią vakarienę, o žmonių buvo pilna svetainė, apie 138. Programas susidėjo iš kalbų ir muzikos. Kalbėjo adv. Kodis, S. V. Valančius, adv. Kučinskas, moksleivis A. A. Tulys, S. K. Grišius, A. Laukis, adv. Baker, amerikonas, ir kiti. Vakarą vedė J. Locaitis. Labai gaila kad mūsų Dr. Zimontas su Dr. Graičiūnu apsirgo ir tą dieną negalėjo kalbėti, bet vakarėly dalyvavo kad ir sirgdami.

Dainas gražiai padainavo Chicagos Vyrų Kvartetas, o prie to griežė J. Grušo orkestra. Svečių matėsi įvairių profesionalų: inteligentų, biznierių ir darbininkų, bet pritrūko stalų ir rengėjai niekad netikėjo tokios publikos, kadangi buvo daug priešų prieš vakaro rengimą. Buvo manyta, kad tik keliems žmonėms prisieis apvaikščioti tą prakilnų vakarą.

"Telegramas" atsirado apie metai atgal ir iš mažo mėnesinio laikraščio išaugo į didelį savaitinį. Sandariečiai jį atpirko nuo Vilovičiaus, o Vilovičius ir redaktorius Laukis įstojo į Sandaros 75 kuopą. Po to "Telegramas" ėmė augti kaip ant mielių. Todel klerikalai iš "Draugo" ir socialistai iš "Naujienų" pasirodė didžiausi priešai naujo tautininkų laikraščio. "Naujienų" vedėjas, K. Jurgelionis net Vilovičių patraukė teisman būk už nemokėjimą bilos $100, bet kaip atėjo diena stoti į teismą tai akių neparodė. Teisėjas vienok žadėjo jį atvesti į teismą, idant parodytų kur Vilovičius kaltas $100. ("Naujienose" vėliau rašė, kad tiktai $90).

Tas vakarėlis parodė augantį tautininkų stiprumą, kurio taip bijo socialistai. Reikia daugiau tokių vakarėlių rengti, kas žmonės visi karštai pritaria. Jei tik vienybėje dirbsime tai apie Naujus Metus iš "Telegramų" padarysime dienraštį, kuris mums tautininkams Vakaruose labai reikalingas.

L. Ž. Rūta.

McROBERTS, KY.

Randasi 10 lietuvių

Šitas anglekasių kaimelis stovi tarpe augštų kalnų ir žalių miškų. Lietuvių čia randasi apie dešimtį pavienių. Lietuviškų šeimynų nėra. Šiame laike darbai eina gerai, pribūvusiam darbą lengva gauti ir uždarbis geras. Šiame laike dirba pilną laiką čia. Labai prasiplatinc munšainės biznis. Vietinė policija darbuojas dieną ir naktį, kad sustabdžius. Vieną dieną padarė kratą ir paėmė dešimtį katilų. **Kasyklų Inžinierius**

NAUJIENOS

PIRMAS DIDŽIAUSIAS IR GERIAUSIAS DIENRAŠTIS PASAULYJE

NAUJIENAS leidžia darbo žmonės darbo žmonėm.

NAUJIENŲ Metinė Biznio Knyga ir Almanakas 1923 m. su 20,000 informacijomis **dykai** tiems, kurie užsiprenumeruos **Naujienas.**

NAUJIENŲ kaina metams Amerikoje $7.00. Lietuvoje $8.00.

NAUJIENOS
1739 So. Halsted Street Chicago, Ill.

FELIKSAS KARPAITIS
Naminių Reikmenų Krautuve

Pranešu visiems Amsterdamo Lietuviams, jogei užlaikau geriausias prekes ir suteikiu mandagų patarnavimą visiems atsilankantiems pas mane su reikalais

— SAVIEJI PAS SAVUJŲ!! —

FELIKSAS KARPAITIS
127 E. Main Str., Amsterdam, N. Y.

Įsteigta 1877 m.

F. R. ALLMANN WOOLEN CO.

321 BROADWAY
netoli
Williamsburgo Tiltinio Plėciaus
Marcy Ave. Stoties kampas Rodney Street
Brooklyn, N. Y.

Didelis Pasirinkimas
Puikiausių Vilnonių ir Veltų Audeklų

AUDEKLAI BILIARDAMS

Per 40 metų gyvenome ant 71 Leonard Street

B. A. ZINIS
REALTY CO. and BUILDERS

Turiu 14 metų praktikos pardavime nuosavybių, nes esu pardavęs už kelis milionus vertės. Gabiausis lietuvis agentas Brooklyne, esu išlaikęs 3 egzaminus. Per mokslą, gabumą įgijau turtą.

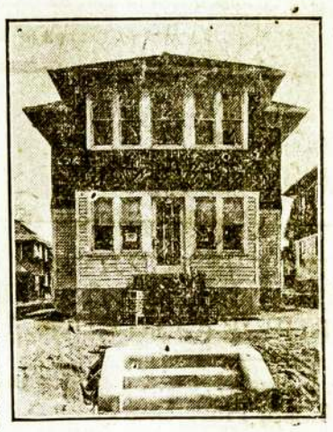

Kas pas mus ateina, gauna tai, ko nori: pirkti, budavoti arba paskolą. Visus aprūpinam teisingai. Turim ant pardavimo keturiuose ofisuose apie 5 tūkstančius namų: Brooklyne, Bushwick Section, Greenpoint, Maspeth, Flatbush, Canarsie, Arlington Section, Cypress Hills, East New Yorke, Woodhaven, Richmond Hill, Ozone Park, Jamaica, Hollis Queens ir Floral Park.

Taipgi turime ant pardavimo visokių farmų, Parduodame namus su mažu įnešimu, įmokant $200.00.

Randavojame namus, krautuves, dirbtuves, kambarius ir tt.

B. A. ZINIS REALTY CO. & BUILDERS
— Ofisai —

420 Lorimer Street, Brooklyn, N. Y. Telephone Stagg 3929
20 Oceanview Ave., Jamaica, L. I., Telephone Jamaica 3137-W
486 Fulton Street, Cor. 168 St., Jamaica, L. I. Tel. Jamaica 7394
120—05 Liberty Ave. (120th Str.) Richmond Hill, L. I.

VINCAS J. DAUNORA
APTIEKORIUS
TIKRA LIETUVIŠKA
APTIEKA
LIETUVIS PAS LIETUVĮ
229 BEDFORD AVE.
KAMPAS NORTH 4TOS GATVĖS
BROOKLYN, NEW YORK

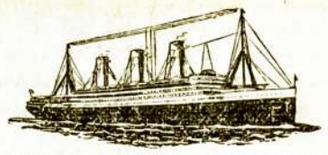

VIENYBĖS AGENTURA

Keliauk Lietuvon ir iš Lietuvos per Vienybės Agentūrą

VIENYBĖ parduoda laivakortes ant visų greitų laivų ir parūpina keleiviams reikalingus popierus sugrįžimui Amerikon.

VIENYBĖ prigelbės juma atsiimti savo gimines iš tėvynės ir suteiks reikalingą patarnavimą kelionės reikaluose.

VIENYBĖS Agentūra siunčia pinigus į visas svieto dalis; parduoda čekius, draftus ir išmoka pinigus kablegramomis Lietuvoje.

Reikalauk Vienybės Kelionės Knygelės

kurioje rasite aprašyta kelionės reikalus ir smulkiai nurodyta kaip galima atsiimti gimines iš Lietuvos.

KELIONĖS KNYGELĖ VISIEM DOVANAI

— Adresuokite —

VIENYBĖ
193 Grand Street
Brooklyn, N. Y.

—— DOVANOS! ——

Pradedant su birželio 21 d. iki rugpjūčio 30 d. Sandara duos savo metiniams skaitytojams arba naujiems nariams sekančias dovanas:

1. **Svetimoj Padangėj Pasaulio Verpetuose.** Didelė eilių knyga, kurioje telpa 200 įvairių eilių. Knyga pagražinta su visokiais dailės piešiniais, kaina $2.00. (Kiekvienas, kuris užsiprenumeruos "Sandarą" ant metų laiko užsimokėdamas $2.50, arba kuris prisirašys prie Sandaros užsimokėdamas už visus metus $3.00, gaus šią knygą DYKAI.

2) **Žmogaus Pareigos.** Taipgi didelė knyga, 244 pusl., kuri yra naudinga kiekvienam žmogui, kaina $1.00. (Kiekvienas metinis skaitytojas arba narys gaus šią knygą DOVANAI.

Tad kiekvienas pasinaudokite šia puikia proga, įsigydami vieną iš šių dviejų dovanų. Taipgi suteiksime dovaną ir tiems, kurie užrašys "Sandarą" savo giminėms Lietuvoje užmokėdami $3.00 už visus metus. Vieną minėtų knygų pasiųsime prenumeratoriui arba sykiu su laikraščiu pasiųsime jo giminei Lietuvon.

SANDAROS ADMIN.
327 E Str., Boston 27, Mass.

Žinios Iš Lietuvos

IŠ OKUPUOTOS LIETUVOS

— "Vilenskoje Utro" savo 635 Nr. rašo, kad Vilniaus magistratas dabar visą domėsį nukreipęs į klausimus, surištus su miesto finansų didinimu. Tai paprastas kasdieninis magistrato darbas ir kaskart esą keliant mokesnius tas darbas darosi vis painesnis. Dabar jau mokesniai įvedama atsižvelgiant net į profesinį bei visuomeninį miesto gyventojų darbą ir tt. Tuo būdu magistratas — rašo toliau laikraštis — užimtas finansiniais reikalais, vis labiau atsitolinąs nuo savo tiesioginių uždavinių, būtent, nesirūpinąs apie jo kultūrinius bei ekonominius reikalus. Didžiulės miesto ūkio sritys, kaip kova su brangenybe, maitinimo dalykas, grynai kultūrinis darbas, net miesto filantropija, magistrato dabar visai užmiršta. Bet esant net ir tokiam suartintam iki minimumo darbo maštabui, magisratas finansiniu atžvilgiu esąs padėtyj ir jei nebūsią gauta valstybinė paskola, tai miestui gręsianti finansinė katastrofa — baigia laikraštis.

— Vienam pastarųjų miesto tarybos posėdyj nutarta pavesti magistratui išgauti iš vyriausybės 1,000,000,000 l. m. paskolos miesto deficitui padengti. Tokios paskolos išgavimas miestui yra labai svarbus, nes finansinė jo padėtis kas mėnuo eina blogyn. 1,000,000,000 l. m. tai minamalė suma, reikalinga šių metų pirmo pusmečio deficitui padengti.

— "Dziennik Wilenski," rašydamas apie banditizmą pakraščiuose, praneša, kad nesenai ties Stolpcais 15 banditų užpuolė girininko namą. Suryše vyrus, jie išgrobė visa kas buvo namuose, įsakė užkinkyti arklius ir išgrobtą išsivežė. Policija mano, kad tai buvusi atamano Muchos dalis.

— Liepos mėn. 13 d. užsidegė miškas stoties Selednės rajone. Didžiuliai gaisrai taip pat apėmę miškų plotą nuo Bezdonies iki Pabardės stočių.

— Bastilijos paėmimo sukaktuvių dieną, kuri Francijoj švenčiama kaipo tautinė šventė, Vilniaus įgulos bažnyčioj irgi buvo pamaldos. Po pamaldų buvo kariumenės paroda.

— "Lietuvos Rytai," minėdami savo 29 Nr. apie neatsilankymą Vilniun nesenai pro jį pravažiavusių Lenkijon suomių ekskursantų, nuo savęs priduria, kad suomiai tuo žygiu prakilniai parodę savo neitralitetą Lietuvos kovoj su lenkais del Vilniaus..

— "Lietuvos Rytai" rašo, kad nesenai dar lenkų valdžia liepdavusi visur kabinėti Pilsudskio paveikslus. Dabar gi, laikams pasikeitus, "Dziadek'o" paveikslai didžiausiu įnirtimu plėšomi nuo sienų ir svaidomi į krosnis.

— "Lietuvos Rytai" rašo, kad "Bangos" koperatyvo krautuvėj nesenai buvęs toks atsitikimas. Į krautuvę įėjęs vienu metu stačiatikių šventikas ir tūla ponia, lenkė. Iš kalbos ir drabužių ji atrodžiusi kultūringai, bet iš elgimosi tuojaus pasirodė, kad tai esanti netolerantinga "tautinės didžiumos" atstovė, nes per kelias minutes ji suspėjusi net du kartu veiksmu įžeisti minėtą šventiką, kuris viena tegalėjo atsakyti: "Kristų spjaudė — jis kentėjo: iškentėsiu ir aš."

— Palušė, Švenčionių apskr. — Šioj apylinkėj lenkų policija gaudo jaunus žmones ir sodina juos kalėjiman.

— Miežionys, Švenčionių aps. — Čia nesenai trys policininkai nužudė vieną gyventoją labai įtraiamose aplinkybėse. Jokio tardymo ikšiol nedaroma. Kalbama, kad policininkai už nužudymą gavę net dovanų.

IŠ KLAIPĖDOS KRAŠTO

Laivų judėjimas uoste

Nuo liepos mėn. 14 iki 22 d. uostan atplaukė 25 laivai, išplaukė 33 laiv.; atplaukusių tarpe — 17 vokiečių, 1 anglų, 4 latvių, 1 danų, 1 švedų, 1 Klaipėdos kr. laivai; išplaukusiųjų tarpe — 20 vokiečių, 1 anglų, 4 latvių, 1 danų, 2 švedų, 4 Klaipėdos ir 1 norvegų laivas.

— Liepos mėn. 22 d. kareivių aikštėje įvyko Jojikų Draugijos (Reiter Verein) surengtos arklių lenktynės. Kavaleristai karininkai lenktynėse nedalyvavo. Nepaisant blogo oro žiūrėtojų prisirinko gana daug. Arklių būta gerų, bet jojikų nekokių. Pirmą prizą 500 litų paėmė Lėbartas iš Vytinių už savo gryna kraują kumelaitę.

— Š. m. birželio 26-27 d. Karaliaučiuje buvo derybos naujų gelžkelių tarifų nustatymo reikalu ir iškėlimui klausimo Klaipėdos krašto gelžkelių perdavimo Lietuvos valdžiai. Iš vokiečių pusės derybose dalyvavo Karaliaučiaus gelžkelių valdybos Oberregierungsrat Sabarth ir Oberregierungsrat v. Riesen, iš mūsų Augštojo Lietuvos Vyriausybės Įgaliotinio Reikalų Vedėjas, ponas Klemas, Klaipėdos Prekybos Rūmų atstovas ponas Nafthal ir Klaipėdos Zeluloizo fabriko atstovas ponas Poeppelis.

Iš derybų eigos galima buvo matyti, kad vokiečiams svarbu Klaipėdos gelžkelius turėti ir toliau savo rankose, todel jie tiek už pervežimą krovinių, tiek ir keleivių tarifus sutiko žymiai sumažinti. Priėjus prie Klaipėdos Krašto gelžkelių Lietuvos valdžiai perdavimo klausimo, iš vokiečių pusės vedantis derybas Oberregierungsrat Sabarth pareiškė, kad nėra kaip apie tai derėtis, nes nesama tam reikalui oficialaus iš Lietuvos valdžios reikalavimo. Vienkart jisai pareiškė, jog tokį reikalavimą gavęs, jis tuojau susineštų su atatinkama Berlyno centdo valdžia gelžkelių perdavimo klausimui apsvarstyti.

— Birželio mėnesį (nuo 1 iki 30 dienos imtinai) per Klaipėdą iš Karaliaučiaus Rygon pralėkė 51 orlaivis su keleiviais, iš Karaliaučiaus Klaipėdon ir atgal — vienas orlaivis, iš Rygos — Klaipėdon vienas orlaivis ir iš Klaipėdos Kaunan ir atgal — vienas orlaivis.

— Laivų judėjimas uoste liepos 7 ir 9 d. uostan įplaukė 12 laivų; 7 tušti, kiti su anglimi geležimi, fosfatu, kreida. Lai vai daugiausiai Vokiečių — 5; paskui eina Klaipėdos, Švedų, Lietuvos, Latvių, Fiume. Tomis pat dienomis iš uosto išplaukė 6 laivai su medžiais celulosa kiaušiniais, kiti tušti. Visi laivai Vokiečių.

KAUNO KRONIKA

Liepos mėn. 28 d. tarptautinių traukinių išvažiavo į Latviją Latvių — Lietuvių vienybės d-jos Kauno skyriaus ekskursija. Išvyko daug žymių visuomenės bei politikos veikėjų ir kai kurių organizacijų atstovų. Nuo universiteto išvažiavo profesoriai Tumas, Volteris ir Morauskiai, nuo valstybinės dramos — p. L. Gira ir Rimaitė, nuo muzikų — Žadeika ir Žilevičius, nuo dvasininkų — kunigai Vaitekūnas, Valaitis ir Bakšys, nuo literatų poetai — Tysliava, Santvaras ir Rimydis ir nuo "Trimito" Obelevičius. Be to, išvažiavo Seimo nariai — Gvildienė, Natkevičius ir Galdikienė. Išvažiavo taip pat ir atvykusios iš Amerikos į Lietuvą ekskursijos dalyvės, p-lės Pranaitytė ir Vaškevičaitė. Amerikos dviejų moterų laikraščių redaktorės. Iš viso ekskursininkų išvyko apie 40 žmonių. Jie žada kuoplačiausiai aplankyti Latviją ir grįžti rugpjūčio 1—2 dieną.

— Vieton "Atspindžių" pakeistu vardu jau išėjo iš spaudos naujo literatūros žurnalo "Krivulė" 1 Nr. Jame įdėta daug iliustracijų, apysakų, kritikų bei peržvalgų. Turinio 24 ps., kaina 2 litai. Redaguoja Kazys Puida, leidžia "Elta."

IR VĖL SAVIŽUDYSTĖ

Kedainiai. — Liepos mėn. 31 d. 5 val. ryto pasikorė Kedainių kelio ruožo viršininkas inžin. Vladislauskis — Padalkia. Prie žastis nežinoma, bet spėjama, kad del šeimyninių nesusipratimų.

PAŠTO VEŽIOTOJAMS REIKIA GINKLO

Važiuojant man tėviškėn iš Kauno, kur pasitaikė iš Marijampolės paštas einąs į Laždijus, netoli Krosnos išlindo iš rugių koks tai girtas ar taip pasirodęs žmogus sako, kad čia negalima važiuoti būk čia taisomas kelias, nors jokios pertvaros nei lentelės su parašu kad čia negalima važiuoti nebuvo. Laimė, kad mes keturiese važiavom, tai nieko nepadaręs nuėjo, o mes sau nuvažiavome. Man rodos tokiais keliais važiuojant reikėtų paštai pasirūpinti ginklo nes gali būti pavojus iš plėšikų pusės.

D. M. Menčinskas

NELAIMĖ PAUKŠČIUI

Sėda. — Š. m. liepos 3 d. Vokiečių pašto orlaivis lėkė iš Rygos į Karaliaučių. Delei tiršto rūko nebegalėdamas toliau lėkti, nusileido, ant Domenų dvaro laukų Sėdos valsč., bet kadangi žemė buvo šlapia, orlaivio ratai susmigo į žemę ir orlaivis apsivertė. Nuo susitrenkimo sprogo trūbelė su benzoliu, ir orlaivis užsidegė; sudegė visas. Lakūnai su paštu išsigelbėjo.

Orlaivio motoras ir šiandien tebestovi jo nelaimingoje vietoje. Matyt žemaičių žemė, svetimų paukščių, o ypač poniškųjų varnų nemėgsta.

J. M. Šapalėlis

MOKSLO JAUNUOMENĖS VARGAI

Šiauliai. — Vidurinėse ir augštesnėse mokyklose einančią mokslus jaunuomenė siekia čia iki pusantro tūkstančio. Del būtų stokos, ypač neturtingieji moksleiviai gyvena arba sugriautų namų rusiuose arba po 8—10 žmones mažame kambaryje ir tik kas antrą trečią dieną paprastose šildomose krosnyse sau pietus gamina. Moksleivių skurdui pašalinti "Vilties" draugija imasi visų priemonių: steigia bendrabūčius, valgyklas, knygynus, kurių pelną skiria neturtingiems moksleiviams ir skiria stipendijas. Šiais metais ant paaukuoto p. Fosienės-Delindienės gražaus pleciaus nutrata pradėti moksleiviams statyti bendrabūtis, bet neturint lėšų sunku greit tatai įvykdyti. Gerb. p. V. Vailokaitis, Ukio Banko Direktorius žinodamas moksleivių skurdą ne tik piniginėmis gausiomis aukomis remia mokslo jaunuomenę, bet dar raštų iš š. m. liepos 21 d. "Vilties" Draugijai 2 metams nemokamai pavedė savo 2 augštų mūro namus, iš 17 gražiausiai įtaisytų kambarių su visais mebliais, pianinu, daržais, sodnu ir dar davė 2 karves su pašaru 1924 metams, visą tą turtą p. Vailokaitis pavedė "Vilties" draugijai, kad ji įsteigtų mergaitėms moksleivėms bendrabūtį. Žymi moksleivių dalis, ypač sunkiomis sąlygomis gyvenančioji, bus sutalpinti geriausiuose p. Vailokaičio namuose.

IŠ OKUPUOTOS LIETUVOS VILNIUS

"Lietuvos Rytai" rašo, kad pastaruoju metu nuvykusi Varšuvon Lietuvos lenkų delegacija tarp kita ko prašiusi Lenkų Vyriausybę liautis persekiojus Vilniaus krašto lietuvius, ypač gi švietimo srity. Šiuo atžvilgiu, pasak delegacijos, Lietuvos lenkai neturi ko skūstis, nes vyriausybė duodanti lenkų švietimui lėšų lygiai su kitomis tautomis.

— Kaltinėnai. — Švenčionių apskr. Čion atsiūsta daug policijos sienai sergėti. Maisto valdžia jai neduoda, o gaunamą algą policininkai prageria, todel reikalauja visa ko iš vietos gyventojų. Daug policininkų jau žada grįžti Poznanėn, nes ten, anot jų daug pigiau gyveti.

— Nuo pereitų metų Kaltinėnų mokykla suvalstybinta. Tovaisiai tie, kad nuo šių metų rudens Ketvirtam kurse įsakyta dėstyti viską lenkų kalba.

STRAIPSNIS XXXV.

SAUGOK SAVO KŪDIKIO AKIS, AUSIS, NOSĮ IR BURNĄ

Nors visados yra svarbu laikyti kūdikio akis, ausis, nosį ir burną švaroje, bet ypač reikalinga tą pridaboti šiltame ore. Nes iš čia prasideda daug bėdų. Paprastai, vasaros mėnesiai kūdikiui labai kritiški, ir reikia daryti viską, kad išvengus bėdų. Senas patarlė: "Žiupsnelis išvengimo vertas svarą gydyolių," ypač pritinka kūdikiams. Niekad negali perdaug rūpesčio daryti, nes turi atminti, kad jų maži kūneliai nėra taip stiprūs, kaip suaugusių.

Reikia šaukti gydytoją del bile mažo akių uždegimo, tekėjimo iš ausų, nors jaustum, kad tai menkniekis. Greitas veikimas šitokiuose atvejuose dažnai apsergsti nuo apjakimo, arba užkurtimo.

Kūdikio ausys reikia laikyti švarias ir sausas. Ausis lengvaj užkrečiama ir ausies skaudėjimas labai skausmingas. Užsikrėtus reikia tuoj pas gydytoją kreipties.

Jauni kūdikiai turi madą viską kišti į nosį. Jei kūdikis pūsdamas nosį negali jų paskui išimti reikia tuoj kreiptis prie gydytojo.

Jei kūdikis būtų sveikas, tai reikia laikyti jo akis, ausis, nosį ir burną švaroje. Taipgi reikia kad visi indai kurie jam maistą gaminama, būtų švarūs. Darbas ir rūpestis maisto gaminime bus bergždžiai išaikvotas, jei bonkutė ar čiulpikas bus nešvarūs. Bonkutės reikia išvirinti taipgi čiulpikus. Pieną reikia tėmyti ir duoti kūdikiui tik gryną, šviežią pieną. Pieno klausimas svarbus vasaros metu. Karštame ore pienas turi būti laikomas šaltoje vietoje, kad nesurūgtų. Tūkstančiai motinų vartoja kondensuotą pieną, delto, kad jį lengvai ir greitai prirengia.

Daugely atvejų, normalis, sveikas kūdikis nereikalauja gydytojo priežiūros, bet tai laimingas nuotikis nevisada įvyksta. Kada kūdikis nesijaučia gerai, arba neauga kaip reikia, motina neturėtų vilkinti pasirodavyti su gydytoju. Iš kitos pusės, normalis kūdikis, gaudamas tinkamą priežiūrą ir maitinamas iš krūtų arba Borden's Eagle Pienu, turi išaugti į sveiką, normalų jaunuolį. Tūkstančiai ir tūkstančiai kūdikių išaugo į stiprius ir vikrius berniukus bei mergaites, kuomet motina sukombinuoja gerą priežiūrą su Bordeno Eagle Pienu. Idant apsipažindinti Lietuvę motiną kaip Bordeno Eagle Pieną vartoti, The Borden Company yra pagaminusi Lietuvių kalbo je pilnas maitinimo instrukcijas, kur pasakoma kaip priruošti Bordeno Eagle Pieną, kūdikiams visokių metų. Jei nori tų instrukcijų kopijos, tai tik turi išpildyti kuponą bent vieno iš paskelbimų ir pasiųsti kompanijai, o ji su mielu noru dykai Jums jas pasiųs kartu su gražia knyga apie kūdikius.

Skaityk šitus straipsnius kas savaitę ir pasidėk atelčiai.

FELJETONAS

Korespondentas.

Rašo Vėjo Vaikas

— Kur tave velnias traukia? — rūsčiu, aštriu balsu paklausė Butkienė, sustojus vidury kambario su stiklais ir torelkaitėmis rankose, ir nelaukdama atsakymo, kad parodžius tuom, jog jokiam pasiteisinimui ji nebetikės, žengė toliau prie kampe stovinčio staliuko ir pastatė ant jo indus, sutarškinus jais iš piktumo taip, kad prie lango kieme beieškinėjęs draugystėje vištų, gaidys išsigandęs pabėgo į šoną, pakėlė galvą, ir dairydamasis kvailai nustebusiomis akimis paklausiamai sugeksėjo: "ko-ko-kooo—ko-ko!"

— Kad nors kartą namie pasėdėtum, užsiimtum bent kokiu darbu vietoj to, kad valkiotis su ta tinginių kompanija, — tęsė ji rūsčiu, verkšlenančiu balsu, garsiai skalanbindama plaunamais indais.

— Aš, dūšyte, tik valandėlei išcinu į tarnystą, nes man ištikrųjų reikia užbaigti vienas skubotas raštas ir būtinai dar šiandien išsiųsti, aš tuoj gryžšiu, — nedrąsiai teisinosi vyras, kaltai gniaužydamas rankose kepurę.

— Žinau aš tas tavo tarnystes, — kiek pažeminus toną tarė ji, sielos gilumoj, vis tik dar šiek tiek tikėdama jo žodžiams, ir tęsė savo tarškinimą jau kiek švelnesniam tone.

Vyras, pajutęs, kad dabar pats patogiausias laikas garbingai pasitraukti nuo netikėtos perkūnijos, praslinko pro duris, privėręs jas visai tykiai, kaip priveria jas įeidamas į klasę prasikaltęs gimnazistas, gerokai pasivėlinęs į pikto, rūstaus mokytojo pamoką.

Tiesą pasakius į tarnystę jam eiti nebuvo jokio reikalo, bet nepasakysi juk žmonai, kad šiandien rengiamas preferansas pas bugalterį Miškaitį. Eiti pas jį, po tos scenos, žinoma, buvo per drąsu; bet išeiti iš namų be abejo vis tik reikėjo kitaip žmonos akyse pasiliktum kaltu.

Žmonos priekaištas šiek tiek žnaibė jo sąžinę. Mat kartą prasilošęs šventai pasižadėjo jai daugiau nebelošti, o kad užmaldavus užsipuolusią moterį žadėjo nupirkti jai lakeruotus batelius — jos silpnumą. Tačiau pažadai taip ir liko pažadais, jie buvo tą pačią dieną užmiršti ir tik dabar jie tapo sąžinės aikštėn iškelti.

— Ne, vis tik reikės kuomet nors išpildyti savo pažadus, kitaip manoji surūgs, pasidarys visai nesukalbama, — galvojo jis, eidamas betiksliai gatve.

Svarbiausias daiktas — tai buvo pinigai; reikėjo išrasti būdas jie uždirbti. Iš algos — tos ubago duoklės negalima buvo paimti nei trupinėlio, nes ir taip tik tik galai sueidavo su galais. O iš kur pas menką valdininkėlį gali atsirasti kitų pajamų šaltiniai?

Tokiomis sunkiomis gyvenimo problemomis persisunkęs žygiavo paniūręs raštvedys Butkus per miesto aikštę. Šaukiančiai spalvuotas raudonas plakatas metėsi jam į akis. Sutingusiai pasukęs kiek nuo savo betikslio kelio priėjo jis prie plakato ir apatingai pradėjo skaityti:

"Rytoj, sekmadienyj balandžio 29 d. rengiamas miesto aikštėje mitingas delei rinkimų Seiman. Norį kalbėti privalo iš anksto užsirašyti!..." Iki galui Butkui neteko daskaityti, nes staiga viena laiminga mintis kilo jo galvoj, iškilo ir užviešpatavo visą jo sielą, būtent: aprašyti tą mitingą ir pasiųsti į laikraštį. O korespondentams juk apmoka, ypatingai tokiam karštam priešrinkimų laike.

Patenkintas savimi linksmu ūpu žygiavo jis toliau, nejausdamas pats, kur jis eina.

Jo galvoje kilo šviesios, optimizmo perimtos mintys. Redaktorius atsiunčia jam krūvą pinigų, stebisi jo plunksnos vikrumui, netikėtam atsiradimui talentingo rašytojo, nuolankiai prašo kuotankiausiai rašinėti. Jis pradeda rašinėti, visa Lietuva tiesiai gaudo jo veikalus, jis pragarsėja, pratursta, jis jau gali nupirkti žmonai netik lakeruotus batelius, bet ir brangaus kailio bodnę, ne bet kokių kačių, šunų ar kralikų kailio, kaip kad nešioja gimnazijos direktoriaus žmona, bet pirmos rūšies pačių brangiausių kailių boą. Savo kopytus batelius numeta į šoną, o užsideda sveikus, gražius, smailais galais, grakščius, kaip pridera Lietuvos garsenybei.

Nežinia, iki kol būt siekę Lietuvos garsenybės svajonės, jei stačias vežime žydelis Jankelis vydamas savo šimelį nebūt sutikęs pasitraukti iš kelio, nes arklys, matomai nepripažindamas jokių talentų, gręsė begėdiškai paminti juos po savo kojų.

Pašokęs į šalį nuo dyselio ir arklio kojų, Butkus nukrito iš dangaus į šį realų skurdų gyvenimą, atsipeikėjo ir apsisukęs nuėjo namų linkui.

Sekmadienyj laukė jį didžiausias apsivylimas. Žmona griežtai užsispyrė neišleisti jo į mitingą.

— Tavęs tik ten dar trūksta, — pyko ji, — ką ten prižiopsosi, dar suareštuos, ar peršaus kas, negi užmiršai jau Rusiją? Pagalios jei ir sekmadieniais lik si manę vieną namie tai, matyt, tiek tu mane ir temyli; o, aš nelaiminga! — Čion iš Butkienės akių prasisunkė ašara.

— Kaip nori, gali sau eiti, — tęsė ji tarsi nukryžiavota, — bet tą-syk..... ir gausiu upelių pasipylė ašaros, prieš kurias ir pats Napoleonas būtų bejėgis.

Žinodamas, kad joks aiškinimas neperlauž žmonos užsispyrimo, Butkus kantriai nusilenkė prieš savo likimą.

Surūgęs ir be ūpo išsėdėjo jis visą dieną su savo žmona namie. Tik staiga vakare begerdamas arbatą jis visai persimainė, pasidarė linksmas, gyvas, regis visai kitas žmogus. Po arbatos pasisakęs žmonai, kad turįs būtinai užbaigti vieną raštą, užsidarė jis kitam kambary, prašydamas jam nekliudyti.

Paėmęs balto poperiaus lapą, Butkus pamirkė rašale plunksną, kiek pagalvojo ir nusišypsojęs parašė:

"Laisvės" Redaktoriui.

Prisiunčiu korespondenciją, apie mitingą N. mieste, kuria tikiuosi Tamsta gausiai apmokėsi. Su augšta pagarba

Butkus."

Ant kito gi lapo po didelių pastangų išdygo sekantis:

"Sekmadieny balandžio 29 d. 2 valandą po piet N. mieste įvyko didelis mitingas.

"Diena išpuolė graži. Saulutė ir oratorių fizionomijos skaisčiai spindėjo; paukščiukai, tie malonūs Dievo sutvėrimai, žavėjančiai čiulbėjo, tarsi pranašaudami bedievių pralaimėjimą.

"Nuo pat ryto pradėjo rinktis žmonės į bažnyčią, kad pasimeldus prieš generalį susidūrimą su pragaro tarnais. Dievobaimingai išklausę pamaldų žmonės išėjo iš bažnyčios ir ėmė rinktis miesto aikštėje, kur tuoj prasidėjo ir pats mitingas.

"Valstiečių liaudininkų vardu kalbėjo jų nevykęs užtarėjas p. X. Vien iš jo akių, buvo galima matyti, kad jo nemikliu liežuviu valdo ne sąžinė, bet judošiški 30 grašių, už kuriuos jis save parsidavė tikslu pražūdyti savo tėvynę.

"Nors jis ir skėsčiavo rankomis, bet į žmones nedarė jokio įspūdžio, kadangi visi jautė, kad tą ranką priešpusvalandį spaudė Lietuvos Judų rankos. Jis užsipuolė visu smarkumu ant krikščionių-demokratų, kaltindamas juos valstybės iššmukeliavime ir susirietęs tvirtino, kad jie veda Lietuvą į bedugnę. Į minios paklausimą, kuom gi jis gali paremti tokius tvirtinimus, jis tik mosavo rankomis ir mirksėjo akimis, bet nieko negalėjo atsakyt.

"Žmonės juokėsi. Vieni ėmė rėkti: "šalin tą Judošių, žydbernį, melagį! nacionalizuot jo žmoną, nusavint jam batus, įpilt jam į kailį!" Bet kiti, matydami, kad toks nevykęs oratorius pats savo nemokėjimu griauna valstiečių liaudininkų partijos vėjo grystus pamatus, užsistojo ir leido toliau kalbėti.

"Oratorius užsipuolė ant dvasiškijos, norėdamas prirodyti, kad prabaščius turi pats barščius virti, nes esą nereik jam gaspadinės, ir zaunijo panašius niekus.

"Čion jau įnirtę žmonės negalėjo ištverti, visi kaip vienas šoko jie prie to varančio niekišką darbą parsidavėlio ir nutraukė jį akimirksniu nuo bačkos. Taip liūdnai užsibaigus jo prakalbai nepasigirdo nei vieno plojimo. Maža to: visi, pas ką buvo liuosos lūpos, švilpė iki apkurtimo.

"Po to užlipo kalbėti krikščionių demokratų atstovas. Jo simpatinga išvaizda darė žavėjančio įspūdžio į klausytojus. Visa minia, kaip vienas žmogus, nutilo ir atydžiai klausėsi šio malonaus visiems kalbėtojo.

"Jo rimtas, sėklus, gražus minties išdėstymas, teisingas bešališkas dalykų nušvietimas patraukė prie savęs ir priešus. Žmonės taip buvo jo sužavėti, taip atydžiai klausėsi, kad net visai nepastebėjo tokio svarbaus įvykio, kaip pravežimo pro šalį 3 bačkų alaus, kurios savaip, būtent smarkiu kliuksėjimu, išreiškė oratoriui savo užuojautą. (Užbaiga bus).

Lietuva laukia Lito —
Pilno neapkarpyto.
Per "Vienybę" jį siūskit —

NOTARIJUS
(Rejentas)
Juozas O. Širvydas
193 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

Kokie tik legališki poperiai ar dokumentai reikia užtvirtinti ir padaryti — čia yra padaroma: Daviernastis, pirkimo bilos, liudijimai, certifikatai, vekseliai ir tt.

UŽSIRAŠYKIT
"GYDYTOJĄ"

Gerbiamieji: —

"Aš jums mylimieji, viską pasakysiu, nieko nedėpdamas, iš savo žinojimo, jei jūs tik klausysite manęs ir suprasite. Mano žinojime nėra jokios paslapties, nes mano žinojimas yra grynas mokslas, kuris kaipo tokis paslapčių nepridengia."

Šitą mintį pareiškė lietuviai gydytojai savo žmonėms gegužio mėnesi 1921 metais, išleisdami liaudžiai sveikatos laikraštį "Gydytoja". Tai buvo laiku pareikšta mintis, laiku pradėtas darbas. Mat jau senai išsibaigė dienos, kada visuomenė buvo laikoma tamsybėj kaslink svarbių svarbiausių žinių apie žmogaus kūną, jo ligas ir sveikatą.

Nori sužinoti, nori prasilavinti, nori išmokti sveikai gyventi, tai užsirašyk "Gydytoją" — tik $1.00 metams.

"GYDYTOJAS"
3310 So. Halsted St.,
CHICAGO, ILL.

Įsteigtas 1886 m.
VIENYBĖ
DU-KART SAVAITINIS
Utarninkais ir Pėtnyčiomis
METINĖ PRENUMERATA:
Suvienytose Valstijose $3.50
Kanadoje 4.00
Lietuvoje ir kitur 4.50
Prenumerata reikia apmokėti iškalno.
Apie garsinimus klauskit laiško.
Adresas:
Vienybė Publ. Co., Inc.
193-197 Grand Street,
Brooklyn, N. Y.

Established 1886.
VIENYBĖ
LITHUANIAN SEMI-WEEKLY
Published Tuesdays and Fridays
at Brooklyn, N. Y.
SUBSCRIPTION RATES:
In United States $3.50
Canada 4.00
Other Countries 4.50
Advertising rates on application.
Address:
Vienybė Publ. Co., Inc.
193-197 Grand Street
Brooklyn, N. Y.

REDAKCIJOS STRAIPSNIAI

Spauda Lietuvoje.

Jau girdėjome kelis sykius nusiskundimą Lietuvos spauda. Laikraščiai ten esą neįdomūs, nutolę nuo liaudies, apie Lietuvos reikalus mažai rašo, mažai turi skaitytojų ir nebando jų gauti, ekspedicija netobūla, teknika nevykusi, ir toliau. Žodžiu, laikraščiai beveik pasmerkiami.

Iš dalies tas teisybė: tik liaudininkų organas "Lietuvos Žinios" kalba labiau apie Lietuvą ir jos reikalus, taipgi deda daugiau žinių iš Lietuvos gyvenimo. Kiti gi, ypatingai valdžios oficiozas "Lietuva," po kas-žin kokias dausas skrajoja. Tas įpykino net Šaulių organą "Trimitą", kuris spausdinamas ten pat kaip ir "Lietuva." Tūlas B. T. "Trimito" Nr. 50 rašo:

"Kas-žin ar sąmojingai ar ne, mūsų dienraštis "Lietuva" ir telegramų agentūra "Elta" bruka mūsų visuomenei ilgiausių straipsnių iš Lenkijos ir jos "didvyrių" gyvenimo. Pavartykime "Lietuvos" numerius tik už liepos mėnesį ir pamatysime, kad tada tilpo 10 straipsnių, iš kurių keturi užima pilnai pirmuosius puslapius. Argi mūsų visuomenei taip yra svarbu žinoti Lenkijos tvarkymasis, kad per vieno mėnesio laikotarpį reikėtų dėti 10 ilgiausių straipsnių?... Ir dar kas nuostabu, tai kad tie straipsniai esti parašyti visai šaltai švelniai. Pavyzdžiu, Nr. 169 autorius D. Ž. lyg apgailestaudamas taip sako: "imperialistinė ir groboniška lenkų politika ir jos valdžios avantiūros įstūmė Lenkiją tokion padėtin, kad jai teks daug pastangų dėti ir daug laiko praeis iki ji tinkamai sutvarkys savo finansus ir pataisys savo ekonominę padėtį."

Kas lietuviams galvoje apie lenkų finansus, kuomet pačioje Lietuvoje riksmas eina po riksmo: "trūksta litų," bankininkai ūkininkus smaugia, paskolų negalima gauti žmoniškais nuošimčiais! Bet visa taip vadinamos "palaikomos spaudos" bėda ir yra ta, kad ji apie šalies interesus kuomažiausia rašys, bet užtai duos skaitytojams rašinių apie Afriką, apie kitus kraštus, ir savo kraštas yra apleidžiamas, delto, kad bijoma kritikos, bijoma progresuoti ir taisyti klaidas. Esą viskas gerai, todel rašykime apie Lenkiją.

Su šituo apsireiškimu turi kovoti pati Lietuvos spauda. Ji turėtų daugiau vartoti Amerikiečių spaudą. Mes gi galime tuomi pagelbėti, kad kiekvienas užrašykime bent vienam savo giminių "Vienybę", ir kitus Amerikos lietuvių laikraščius. Padarykime, kad mūsų laikraščių Lietuvoje daugiau būtų, negu Kauninių. Tada mažėtų ir jų storos galvos persisunks tuo biznio principu, kad žmonės nori tokių žinių ir straipsnių, kuriais jie interesuojasi, kurie paliečia jų gyvenimą, o ne gyvenimą jų amžinų priešų, ar visai svetimų. Prenumeruokime Amerikos laikraščius lietuviams Lietuvoje!

Atsiranda lietuviškų kunigaikščių.

Klerikalų "Laisvė" praneša apie atsiradimą keleto lietuviško kraujo kunigaikščių, kurie kai varnai, trokšta grįžti į Lietuvą, nors jų tėvai per amžių amžius jau niekuo neatsižymėjo lietuvių tautai. Vienas kunigaikštis — Jonas Gediminas Beržanskis Klausutis, dirba Romano bendrovėje už medalingą paskelbimą.

Bet 1919 metais tūlas Stasys Sapiega per Berlino atstovybę prašė suteikti jam "augštą vietą" Lietuvos valdžioje, įrodinėdamas, kad jis paeina iš lietuviškųjų Sapiegų šakos (kita Sapiegų šaka yra Galicijos kunigaikščiai). Atstovas tą jo prašymą atmetė, nes paabejojo apie jo naudingumą Lietuvai.

1920 į lietuvių įgaliotinį Konstantinopoly kreipėsi kunigaikštis Dimitras Trubeckoi, gimęs Vilniuje 1884 metuose, ir ten gyvenęs iki buvo 5 metų amžiaus. Jo tėvas gimęs Maskvoje. Bet įgaliotinis davė jam lietuvišką pasą, su kuriuo gyveno Paryžiuje du metu. Laikui išsibaigus, jis prašė prailginti, bet kilo abejonių apie jo lietuvišką kumą ir paso klausimas pavestas Kaunui išspręsti. Trubeckoi sakosi paeinąs nuo Gedimino.

1921 metais kunigaikštis Vladimiras Giedraitis prašė Lietuvos Vyriausybės duoti jam pasą atvažiuoti į Lietuvą su dviem sūnais, "darbuotis tėvynės labui." Jo tėvas gimęs Lietuvoje, o jis motinos dvare Tvėrės gubernijoje. Jis gyvenęs Petrograde ir sako, kad jo lietuviškumą gali paliūdyti Voldemaras, kun. Laukaitis ir kiti. Bet jo prašymas nėra patenkintas, nes jis nepristatė tėvo gimimo metrikų.

1922 m. birželio mėnesy į Lietuvos konsulatą Karaliaučiuje atsišaukė Juozas Skirmantas, gimęs ir gyvenęs Austrijoje, Austrijos pilietis. Jo senelis gimęs Lietuvoje. Jis yra inžinierius, dabar gyvena Dancige ir mokinasi lietuvių kalbos, kaip Urachas lietuviškų poterių. Jis nurodo savo prašyme, kad jo bočiai dirbę lietuvių tautai ir nukas dėję, tad ir jis noris pasišvęsti savo "tautai." Jo prašymas dar svarstomas Kaune.

1922 m. gegužės mėnesy atsišaukė į Lietuvos atstovybę Berline kunigaikštis Boris-Galicinas, buvęs rusų Dūmos atstovas, gimęs ir gyvenęs Rusijoje. Jis prašo suteikti jam Lietuvos pilietybę, nes jis pacinąs iš kunigaikščio Gedimino, todel jaučiasi save lietuviu ir nori naudingu Lietuvai būti.

Taigi matote. Visi liežuviūs laižo į lietuvių tautą, apie kurią pirmiau nei žinoti nenorėjo. Atsakymas turi būti vienas: kur buvote pirmiau, ten pasilikite ir dabar.

Žemės Reforma Lietuvoje.

Žemės Ūkio ir Miško Komisijai Seime, Valdžios atstovai darė pranešimus apie vykdymą dvarų išdalinimo. Pasirodo, kad iki 1923 metų pradžios žemės duota 5,089 bežemiams ar mažažemiams. Nuo dvarponių yra paimta 187,000 hektarų, iš kurių išdalinta 96,000. Dvarų išparduota visai tik penki, kuriuos nupirko didžiumoje iš Amerikos grįžę lietuviai. Apie penktas nuošimtis naujakurių neistengia taupti ūkininkais ir perleidžia žemę atgal. Kiti gi, ypatingai ūkininkų vaikai, taisosi gerai. Jiems duodama miško trioboms, sėklų, ir pinigu iš viso 600,000 litų. Kareiviams duoda daugiau piniginės paskolos, būtent pustrečio miliono litų. Išviso į žemės fondą manoma įeis 540,000 hektarų. Bet visiems žemės Lietuvoje vistiek neužteks. Valdžia nepridavė skaitlinių kiek kaštuoja parceliavimas dvarų ir kiek pajamu ji iš to gauna. Dabar parceliavimo darbą dirba 180 matininkų.

PERŽVALGA

Apsnūdimas plėčiasi.

K. Jurgelionis per "Naujienas" skundžiasi, kad Chicagos biznieriai apsnūdę ir neužima tos vadovaujančios rolės, kurią turėtų užimti. Juk biznieriai turėtų palaikyti civilizaciją lietuviuose, būti "society". Bet... to nėra.

Tas pats dedasi veik visuose miestuose. Labai retas biznierius rūpinasi platesniais visuomenės reikalais. Visi bėga ir šoka tik apie dolarį.

Iš to stebėties nėra ko, ypatingai žinant istoriją. Kaip tik žmogus dasikasa prie šiokio tokio turto, tai jis apdrimba ir jam nerūpi joki kultūra ar pažanga, ar veikimas. Materialius reikalus jis gali patenkinti, ir tada tie reikalai jį paglemžia visą. Nuo tokio išlepimo dingo neviena tauta, arba bent jos aristokratija — smetona — gabiausi vyrukai.

Nors apgailėti tenka, bet tas pats bus ir su mūsų lietuviškais biznieriais: paliks jie turtus kitiems, o savo pėdsakių nepaliks nei Amerikos gyvenime, nei Amerikos lietuvių, nei pačios Lietuvos. Buvo jie, ar nebuvo, lietuvių tautai nebus nei šilta, nei šalta. Raginti gi juos pabusti, yra tokis pat bergždžias darbas kaip raginti mūsų profesionalus veikti kų nors kultūros dirvoje.

—o—

Litų daugėjimas.

Lietuvos Banko balansas už liepos 31 d. rodo, kad banknotų arba litų apyvarton paleista virš 50 milionų. Aukso fondas siekia 16,372,584 litų (sausio 15, 1923 buvo 15 milionų litų.) Svetimos valiūtos Bankas turi 34 milionus litų, paskolintų pinigų turi 13 milionu litų. Žmonės turi pasidėję į jį pinigų 9 milionus litų.

—o—

Kunigai į bankus.

Yra sakoma, kad Bostone buvęs klebonas, Tamas Žilinskas, Lietuvoje dabar dirba banke, pametęs savo sutona. Tai dar vienas pavyzdis kaip energiškiausi kunigai nebetiki į savo skelbtą tikėjimą, meta jį ir griebiasi pasaulinių darbų. Pagal teorijos, kunigas yra šventas asmuo, vienas iš sakramentų yra "kunigystės". Taigi visi, kurie apleidžia tokį "vožną" daiktą, savaime rodo, kad jie netiki į savo dogmas, tikėjimą. Tokiais kunigais yra Krupavičius, Purickis, Vailokaitis, Žilinskas, Žilius, Dabužis ir kiti, kurie nebelaiko mišių, bet dirba diplomatijoje, bankuose, valdžioje ir kitur. Ko greičiau žmonės tą permatys, tuo greičiau bus sveikiau visoms partijoms.

—o—

Valstybės Spaustuvė.

"Lietuva" aprašo Valstybės spaustuvę, kuri prasidėjo iš to, kad 1918 metais lietuviai atpirko nuo vokiečių kelias spausdinamas mašinas, raidžių ir medžiagos. Išaugo dabartinė spaustuvė, užimanti visą namą, bet kuris dabar yra tiek ankštas, kad valdžia stato naują su tobulesniais įrengimais. Spaustuvėje dirba 182 darbininkai, kurių geriausi gauna ant mėnesio $33. Spausdinamoji mašina gali atspausdinti į valandą 5,000 egz. laikraščio iš 8 pusl. (taip kaip "Vienybės" mašina) arba apie 150 knygų 200 pusl. didumo. Lietuvoje negaunama specialistų darbininkų todel samdoma daug rusų, lenkų, vokiečių ir čekų. Bet auklėjama lietuviai ir todel ateity bus ta spaustuvė lietuviška. Kitos gi spaustuvės netenka darbo, nes litų augšta valiuta padarė darbininkus brangius, ir veik visi autoriai bei leidėjai pigiai atsispausdina Vokietijoje.

—o—

Moksleiviu Seimas.

Chicagoje praėjo pažangiųjų moksleivių seimas, kuris pakartojo veik kiekvieno Seimo nutarimus apie įsteigimą savišalpos fondą, pertaisymą konstitucijos ir nesikišimą į politika. Mes jau senai raginame tverti moksleiviams savišalpos fondą, bet visuomenė tam darbui matyti neprijaučia. O turbūt neprijaučia delto, kad nemato iš moksleivių "politikos." Klerikalai auklėja savus vyrukus delto, kad tie dirba jų politikai, nors ir sėdi mokyklos suoluose. O mes, dieve gink, net tautiškos politikos negalime varyti — todel visuomenė aukų nei nededа, ir apie moksleivius veik nieko nežino. Organui vienok bepartyviai moksleiviai apsirinko socialistines "Naujienas" — tarptautinės spalvos laikrašti. Taigi kalba vienaip, o daro kitaip. Organe žadama net angliški straipsniai rašyti. Na, jau na.

Senų Graikų Tikejimas

Rašo Andrew Lang.

(Autorius savo knygoje "The World of Homer" nupasakoja daug dalykų apie gyvenimą ir žmones Homerio laikų, tai yra apie tūkstantis suvirš metų pirm Kristaus. Homeris yra parašęs dvi poemas **Iliadą** ir **Odisėją** (ši išversta jau lietuvių kalbon), kur aprašo anų žmonių gyvenimą, bet kadangi tai seni raštai, daug sykių perrašinėti, tai dabartiniai istorikai labai daug ginčijasi apie tuos laikus. O tuose laikuose yra minimos ir lietuvių padermės tautos: Trakai, Prygai ir kiti, kaip skaitytojai matys. — Vert.).

Kaip kituose dalykuose, taip ir tikėjime, Homerio pasaulis tam tikrais punktais griežtai skiriasi nuo pirmtakūnų ir tų, kurie paskui buvo. Aigiečiai (seniausieji Graikijos gyventojai, dabar vadinami Pelazgais. — V.) regis neteikė jokių **dieviškų** garbinimų mirusių dūšioms. Mykėnų mieste iškasta mažas apskritus altorius, kurio viduryje buvo kaip ir šulnis; tas be abejo buvo vartojamas aukavimui mirusiems. Bet tas yra mirusių penėjimas, o ne dieviškas garbinimas. Taipgi turime iš Kretės (sala, kur 1450 metų pirm Kristaus gyveno labai civilizuoti žmonės; daug jų vardų paneši į lietuviškus: Kretė-Kretinga; Kydonia — Kedainiai; Gortyna — Gardinas. Jie irgi regis buvo Pelasgai. — V.) paveikslą vėlės, stovinčios šale karsto, kol jautis yra jam aukojamas. Bet visgi tokio garbinimo pėdsakų labai mažai Aigėjų dailoje. Yra net užsilikę pasakos, kad karalius Minos (garsiausias Kretės karalius) tokį garbinimą su aukomis visai panaikino. Bet iš anų laikų yra iškasama miestų ir vietų, kur randama kaulai aukotų gyvulių.

Iš kitos pusės, garbinimas augštųjų dievų dažnai atvaizduojamas ant Aigėjiškų žiedų ir paveikslų. Nors nėra vaizdų, rodančių, kad dievams aukauta kraujas, bet matome kaip nuo šventų medžių raško vaisius ir neša sėdinčiai ar stovinčiai deivei.

Viename išrašytame žiede perstatoma garbinimo vieta. Iš oro ateina dievas, apsiginklavęs ir šarvuotas. Panašus žiedas rastas Knoso iškasimuose (Kretės sostinėje), ir manoma, kad tai bus dangaus arba saulės dievas. Jei taip, tai Graikai jį vadintų savo Zevsu, taipgi dangaus dievu. (Aigėjai gyveno pirm Graikų Graikijoje. — V.)

Bet šitas vyriškis dievas netaip įžymus Mykėnų kultūroje kaip moteriškoji deivė. Diktos urve (Kretėje) tapo rasta akmeno toblyčia, kaip kad yra bažnyčiose dabar su švęstu vandeniu. Jį išrašyta Aigėjų raštų, ikišiol nesuprantamu, ir turi apačioje tris įdubimus del medaus, vyno ir vandens. Matyti į tuos įdubimus buvo pilama aukavimas Zeusui, kuris anot Kretų pasakos gimęs tame Diktės urve, ant kalno Ida. Graikai vėliau sakydavo, kad Zeusas gimė tai šen tai ten, ir veik kiekvienas Graikų miestas skaitydavo, kad dievų karalius gimęs jame.

Paskui randama ta deivę stovinčią ant augšto kalno, arba tarpe dvejų levų, o prie jos stovi apsišarvojęs dievas. Tas mums primena deivę Kybelę, arba Reją, kurią Homeris vadina dievų motina. Aigėjų dailoje labai priprasta yra matyti paveikslus deivės turinčios kiekvienoje rankoje tai jūrų paukštę, tai kitokį gyvūnėlį. Vėliau, Graikai panašiai perstatydavo savo deivę Artemizę, globėją laukinių daiktų.

Taigi matome, kad Graikai pasiėmė iš Aigėjų jų dievus, arba bent paveikslus, kuriuos paskui priskyrė savo dievams. Kretės didžioji deivė rankose turi gyvates ir žalčius, na, ir Graikai vėliau Artemizę piešia su gyvatėmis. Bet jau pas Homerį, gyvenusį tuoj po Aigėjų galios ir civilizacijos kritimo, visi Graikų dievai turi tokį idealistinį vaizdą, kurį teigavo daug vėliau, kada jau pilnai išbujojo Graikų kultūra, tai yra apie 500 pirm Kristaus. Jau pas Homerį Olympo dievai yra gražieji tvariniai, piešiami vėliausioje Graikų dailoje. Todel Homeris ir stebėtinas. Jo laikuose Graikai (tada vadinami Elenais) buvo maža tautelė, gyvenanti kur ten tarp kalnų Tesalijoje, o vienok poetas apdainuoja grožę, kurią tie Elenai išvystė tik 500 vėliau po jo.

Kaip ta išaiškinsime? Homeris yra dainius Akėjų, skaitomų stipresniais bet mažiau civilizuotesniais, kurie užpuolė augščiau civilizuotus žmones (Aigejus). Bet tie Akėjai, per Homerį, jau turi tokias sąvokas apie dievų gražybę, kokias randame tik pas vėliausius Elenus (Graikus), kada šie pasiekė augščiausį kultūros laipsnį.

Klausimas yra painus. Aigėjų dievai buvo keisti ir vargiai įspūdingi, sumišę su garbinimu medžių ir stulpų. Jų altoriai, bent dailoje, nėra pritaikinti aukomis iš gyvulių, bet tik del gėrimų, vaisių ir gėlių. Senų gi Graikų dievai ir deivės yra barbariški ir visai nejspūdingi, o medžiai ir akmenai kaipo šventybių daiktai, išgyveno visą Graikijos istoriją. Bet dievai Homerio, gyvenusio tarp Aigėjų kultūros ir tarp senų Graikų, yra dievai vėlesnių augštai civilizuotų Graikų.

Palikę Aigėjų tikėjimą pirm Homerio, kuris rodė žmones garbinant labiau augštuosius dievus, negu vėles, mes pas istorinius Graikus (kurie gyveno vėliau negu taip vadinami senieji arba arkajiniai Graikai) randame Olympo dievus taipgi augštoje pagarboje, bet pas juos randame ir garbinimą mirusių vėlių, ko pas Homerį nėra. Pradedant su aštuoniais šimtais metų pirm Kristaus miestai skaito savo gerovės būtenybe turėti bent vieną kapą mirusių gerojų (karžygių — vadų), arba bent jo kaulų, kurie gali stebėklu daryti (panašiai kaip katalikai turi relikvijas. — V.). Taigi vėlių garbinimas nors ignoruojamas pas Homerį, bet istorinėje Graikijoje, atsiradusioje tuoj po Homerio, įgija viršenybę, nors Aigėjų kultūroje jis nepastebimas, o pas Homerį visai nerandamas.

(Toliaus Bus)

o——o——o

KOVA UŽ PLIENĄ

(Dabartinė Europos Diplomatija)

(Užbaiga)

Taigi tikrenybėje, Comite des Forges nebuvo suinteresuotas ar Vokietija išpildys savo anglių dastatymo kontraktą ar ne. Trustas norėjo ką kitą — tą ką ponas Pierri Piessi, vyriausias jo sekretorius, apibūdino laikrašty "L'Usine" kaipo "naują pergalę"

Ir kad tą naują pergalę laimėti, mūsų plieno magnatai žengė į Ruhr kraštą.

Ar yra galima vokiečių valdžią priversti atsisakyti nuo savo kokso ir savo rinkų nesunaikinant šalies plieno pramonės? Arba, ar galima bent padaryti ją tarnu keliems francūzams plieno magnatams? Direktoriai Comite des Forges labai atvirai yra tą klausimą apkalbėję.

Adolfas Delemer, dar metai atgal rašė:

"Rytoje kuomet mes okupuosime Ruhr kraštą, kaip vakar kuomet okupavome kairįjį Reino krantą, Vokietijos reparacijų atmokėjimas tebekabos abejonėje. Mes tą žinome. Faktas aiškus. Mes prašome Vokietijos sutikti su jos pačios prapulčia. Jei imsime tolimesnių žygių, tai, suprantame, darysime ką kitą negu iškolektavimą morgičio. Kas tas kitas? Kas yra mūsų idėja?

"Ruhr okupavimas mumis interesuoja tik ant tiek, ant kiek mes esame pasiryžę atimti iš Vokietijos viršenybę metalų pramonėje. Okupavimas turi būti paverstas įrankiu tos pramonės paraližavimui Vokietijoje, o iškėlimui mūsų į viršų. Šiandien Vokietija yra labiausia prisibijomas konkurentas tarptautinėse rinkose. Kad išvyti ją iš tų rinkų ir jos vietą užimti yra verta okupuoti Ruhr kraštą, jei to tik norime.

"Po to, žemesnė mūsų pinigų vertė duos mums galios laimingai konkuruoti su anglais, su kuriais dabar konkuruoja Vokietija. Tada išmuši mūsų valanda apimti viršenybę pasaulio rinkose."

Taip rašo redaktorius, įžymaus politikos, ekonomijos ir visuomenės žurnalo.

Savaitinis organas plieno pramonės, "L'Usine," lygiai atvirai kalba. Kam esą reikia kėsjoti ir baugintis, turint didžiausią pasauly kariumenę?

"Kada mes kontroliuosime anglies kasyklas Ruhr ir Saaro, tai tapsime ponais Europos rinkų, ir aš tikiu kad mes iš mažučio mokesnio, kurį uždėsime ant parduodamo vokiečiams ir kitiems plieno, surinksime užtektinai pinigų atstatymui mūsų nuteriotų sričių.

"Būdami Ruhro ponais mes galėsime lygiomis progomis konkuruoti su Anglija ir jiems diktuoti sąlygas. Vienas dalykas yra mums abejotinas — tai pažiūra vokiečių darbininkų apie mus. Ar jie priims sabotažą prieš mus, kurį žada, ar ne? Mes tikime, kad įstengsime su jais draugiškai susitarti. Tas yra būtina: kadangi Ruhr darbininkų yra pusė miliono."

Tokie griežti pareiškimai, ištarti pirm, negu įžengėme į Ruhr kraštą, aiškiai įrodo, kad žmonės, kurie tikrai iš to pelnė, neturėjo jokių apsigavimų kaslink okupacijos tikslo ir siekių. Po skraiste spausti vokiečių idant tie mokėtų reparacijas, tie ponai nori nei daugiau nei mažiau kaip prikergimo Ruhr sričių.

Prie to, visi dalykai surišti su ta okupacija, jau buvo valdžios svarstomi senai. Dar pradžioje 1921 metų buvo nutarta pavesti inžinieriavimo kontrole okupuotos srities tam tikrai augštajai komisijai, kurion įėjo plieno trustų atstovai.

Vokietijos plieno ponai, kurie savo valdžia laiko po nagu, teturėjo vieną būdą išbėgti Ruhr okupacijos: tai buvo duoti toms milžiniškoms korporacijoms, kuris sudaro Com. des Forges, 60 nuošimčių šėrų Westfalijos kasyklų ir liejyklų. Vokiečių magnatai atsisakė tai daryti. Tada Poincare "surado" kad Vokietija nepristatė 15 nuošimčių anglių, skolingų iš 1922 metų, taipgi keleto tūkstančių balkių kasykloms ir stulpų telegrafams. Suradus pasiteisinimą, ponui Robertui Pinot teliko paspausti guzikutį, ir valdžios bei Reparacijų Komisijos šuniukai pradėjo šokti. Buvo atsišaukta į visą tauta, ir tame atsišaukime daug priverkta apie mūsų pusantro miliono kritusių, apie kančias nuteriotose srityse, apie šventumą sutarčių: bet nei žodelio neprisiminta kodel mes ištiesų lendame į Ruhr kraštą. Po to mūsų kareiviai garbingai įžengė į Essena.

Vertė V. L.

Įvairūs Straipsniai

DORIŠKAS BOLŠEVIKŲ IŠGVĖRIMAS

Netilpęs "Laisvėje" straipsnis

Per metų eiles visokie doros prasikaltimai būdavo dažniausia nutinka pas socialistus, bolševikus, komunistus, o kai-kada ir pas vyčius. Bet paskutiniu laiku tie prasižengimai taip išsiplėtė, kad jau pasiekė komunistijos viršūnes, tai yra, vadus, ir jau tenka spaudoje apkalbėti apie tai. Jau net jų profesionalai gauna mušti nuo paprastų juodrankių darbininkų už lindimą prie jų žmonių kada vyrai dirba. Tai šitaip kovojama už darbo klesos išvadavimą!

Reikia atminti, kad dabartinis lietuvių komunistinis judėjimas nebeturi jokio pamato Amerikoje: pats Leninas su Trockiu pripažįsta, kad Amerikoje prie revoliucijos toli. Esą čia individualizmo šalis ir gal toki pasiliks. Žmonės čia kitaip turės sutvarkyti savo pasiliuosavimą iš kapitalistų čiulpimo sistemos, negu Rusijos žmonės, ar žmonės Europoje. Taigi "riksmų, dalgių, barikadų, sukilimų" keliu Amerikoje komunistinio tikslo nepasieksi. Tą, kad ir neturi protavimo jėgos, bet visgi juste nujunta mūsų lietuviskieji rojininkai, ir gal todel gvera kasdieną doriškai labiau, kadangi kasdien esti verčiami veidmainiauti: tai yra sakyti tą, į ką patys netiki.

Brocktone buvo šiaučių streikas, kurį sukėlė kairieji, norėdami suardyti įsisenėjusią uniją. Ar buvo bent vienas iš mūsų komunistinių vadų tenai, kad sustiprinti savuosius suklaidintus draugus? Ne. Chicagoje eina streikas kriaučių Shane fabrike. Kas daugiausia apie jį rašo? "Buržujinės Naujienos" ir klerikalinis "Draugas," o "Vilnis" tenkinasi Jamonto užsipuldinėjimais ant "Naujienų." Visi žino, kaip sunkiai kriaučiams reikia dirbti šapose Brooklyne, ar New Yorke. Bet ar ko municistėliai bando tą darbą sutvarkyti, kad būtų lengvesnis, kad ir darbas būtų atliktas ir darbininkų sveikata susitaupytų? Kur tau! Jie net balsus vogdami bando tik savus žmones įkišti į apmokamas vietas, kad tik "jų" būtų žmonės, kad tie ir nieko nedirbtų. Taigi kur čia yra "darbininkų labo" rūpinimas

Neturėdami pamato, nejsteng dami tikrai pamatyti darbininkų reikalus ir vargus ir stengtis juos rimtai prašalinti, mūsų komunistai užtad kuogražiausia moka kolioti savo tautą, savo gimtinę šalį, savo kitus brolius kurie neina su jais ir nekrauna jiems raudondvarių. Jie moka kits kito ir kitų žmones vilioti, jaunas mergaites gėdinti, kuodailiausia blevizgoti visokius niekus, priiminėti apgavingų daktarų skelbimus, garsinti įvairias knygas apie lytiškus dalykus, niekinti viską kas yra padoru, gerti ir muštis. Čia Sabeckas išgėdina savo draugo mergaitę, ten progresistė bėga nuo vyro su zeceriu, o kita su žydeliu, trečia apleidžia vyrą, kad jis neužganėdino "gamtiškais reikalavimais," kitur Buivydas mušasi ant gatvių, trečiur Pruseika mušasi saliūne už alaus stiklą, kitoje vietoje Bimba įsiveržęs į susirinkimus juos ardo, — žodžiu didesnio išgvėrimo negali būti.

Yra žmonių, kurie tokius žvirius mėgsta, kuriems tas viskas patinka. Bet kam reikia gerams darbininkams, kad ir komunistinių nuomonių, kentėti nenėti tokius išgvėrėlius, su jais draugauti, skaitytis jų draugais, pagelbininkais? Ar ne laikas būtų padaryti "čistką," kaip kad Rusijoje kelis sykius komunistų partija darė? Marksas gerai tarė, kuomet sakė kad pilvas ir protą pastato Neremkime pasižymėjusių doros išgvėrėlių, neskaitykime jų raštu, meskime juos iš savo tarpo — ir jie netekę paramos visuomenėje dings kaip dingsta visi, kurių visuomenė nekenčia.

A. B.

KLAUSIMAI IR ATSAKYMAI

Kl. — Kas padarė pirmutinį garo inžiną, kur ir kada?

Ats. — Dažnai raštuose sakoma, kad aeolipile, mašina sudaryta Graiko Hero Aleksandrijoje, Egypte, buvo pirmasis garo inžinas. Tai buvo tuščias metalinis kamuolis, uždėtas ant pagaikščių-vamzdelių, per vieną iš kurių buvo įleidžiamas garas. Iš šito kamuolio ėjo trumpos su lenktos triūbelės, viena prieš kitą, taip, kad paleidus garą per jas išeiti, kamuolis įmdavo suktis. Išradimo data nėra žinoma, bet numatoma tarp pirmo šimtmečio po Kristui ir antro. Sakoma, kad tūlas Spanijos kapitonas, Blasco de Garay, 1543 metais Barcelonos uoste rodė jo paties išrastą garinį laivą. Bet 1790 metais tikrai žinoma, kad Nathan Read užpatentavo garu varomą vagonuką. Stefensonas pagerino gi lokomotyvą, o Fultonas tikrai padarė garu varomą laivą.

Kl. — Ar yra toki vieta Amerikoje, kur arklis atsistojęs galėtų turėti po koją keturiose valstijose?

Ats. — Taip, yra. Reikia tokį arklį pastatyti kampe kur sueina valstijos: New Meksiko, Arizona, Colorado ir Utah.

Kl. — Teatran įėjus, ar gera mada eiti į ar iš sėdynių sukibus ranka rankon su motere.

Ats. — Ne. Tai nėra priimta. Einant per tarpą į sėdynes, vyras turi eiti pirma, o einant iš sėdynių moteris turi eiti pirma. Bet susikibus nėra priimta.

Kl. — Ar gali svetimtaučių vaikas tapti Amerikos Prezidentu?

Ats. — Tėvų gimimo vieta neturi jokios įtakos į Amerikos Prezidento teisę užimti vietą. Tik jis turi būti gimimo Amerikoje.

Kl. — Kada Norvegija pametė pagonybę?

Ats. — Krikščionybė Norvegijon tapo įvesta laipsniškai, po to, kaip jos žmonės pradėjo turėti reikalus su kitomis Europos tautomis. Sūnus karaliaus Heraldo norėjo ją įvesti, bet jam nepavyko ir tik jo sūnus, Olafas (995-1,000) kartu su Šv. Olafu (mirusiu 1030 metais) pakrikštino žmones. Abu priklausė tai krikštuotojų rūšies, kurie turi kryžių ant nugaros, o kardą rankoje, nes kitaip su šiaurės norvegais susikalbėti ne galėjo.

Kl. — Palyginkit didumą mėnulio su žeme.

Ats. — Mėnulio didumas (plotas) yra 14,600,000 kvadratinių mylių, kas reiškia tryliktą dalį žemės ploto.

Kl. — Kaip galima padaryti klijų nebijančių vandens.

Ats. — Ištirpinkite potassium bichromate (arba gaukite gatavai ištirpinto iš aptiekos) ir sumaišykite su paprastais karštais klijais. Bikromato reikia dėti apie penkiasdešimtą dalelę svorio sausų klijų. Padėti reikia mišinį ant saulės ir klijai tampa tuoj netirpstanti vandeny.

Kl. — Kada katalikai pradėjo pėtnyčiomis pasninkauti?

Ats. — Pradžia pėtnyčios, kai po pasninko dienos, siekia pirmųjų Bažnyčios amžių, bet tikros datos nežinoma.

Kl. — Kodel ant kalnų šalčiau, nors jų viršūnės arčiau saulės?

Ats. — Delto, kad ko augštyn einame to retyn eina oras, arba atmosfera. Skystesnis oras neturi galios sulaikyti saulės spindulių kaip tirštas oras ties žemės paviršiu. Saulės spinduliai ateina į žemę, ją įšildo, o toji įšildo orą, bet ko skystesnis oras, to mažiau jame ta šiluma laikosi. Ir todel augštuose kalnuose, kur oras skystas yra vietų kur sniegai niekad nenueina.

Kl. — Kaip dažnai plaukus trinkti?

Ats. — Tas priklauso nuo to, kiek aliejaus plaukai turi. Paprastai sykį į tris savaites yra geriausias saikas, bet jei plaukai labai aliejuoti, tai trinkti reikia dažniau. Perdažnus plovimas plaukų vienok turi gamtišką palinkimą sunaikinti aliejų.

IŠ LAIŠKO

(Ką reiškia pjautis už politiką)

Rašo M. J. Olgin

...Nors kaip svajosi, bet negausi supratimo apie tarpusavį, civilį karą. Čia papasakosiu faktą, kuris galės patarnauti paveikslu ką civilis karas reiškia. Papasakojimas man, turiu pasakyti, yra lyg palengvinimas. Aš negalėjau jo papasakoti niekam iš namiškių. Jei tu negyventum kitoje pusėje okeano, tai ir tau jo neišpažinčiau.

Na, dalykas nutiko tada, kada mes bėgome nuo Baltųjų. Gal žinai, kad buvau priskirtas prie Raudonosios Armijos pulko politiniu atstovu. Apie militarius dalykus aš žinojau mažai, bet mūsų globai buvo pavesta armijos dvasios saugojimas. O pavasary 1919 metų dvasia mūsų dalies buvo labai menka. Mes gavome į kailį ne sykį ir ne vieną. Priešas regis žinojo mūsų pozicijas labai gerai. Jo artilerija iššlavė ne vieną mūsų kuopą. Jis sekė paskui mus be perstogės ir su regimu tikrumu.

Mūsų žvalgai sugavo tūlą civilį. Kaip Raudonasis kareivis pasakojo, tas žmogus elgėsi keistai. Jis buvo pasislėpęs miško krumokšliuose ir ropojo keturiomis. Pagavus, išpradžių jis regis susitrenkė ir beveik kalbėti negalėjo, o paskui bandė papirkti kareivį. Bet vėliau jis tvirtino esąs komunistas, pabėgęs nuo Baltųjų.

Tuoj buvo sušauktas karo teismas. Aš buvau pirmininkas. Sugautasis gi tuom tarpu atgavo savo lygsvarą. Jo dokumentai regis buvo pilnoje tvarkoje. Jis juos išėmė iš padų, kurie buvo dubeltavi. Jis ten juos paslėpęs, kad Baltieji nepamatytų. Tai buvo liūdymai nuo Komunistų Komiteto iš Tambovo, kad šis yra draugas. Belaisvis sakė norėjęs bėgti į šiaurę. Jis išrodė į pabėgėlį iš vietų kur komunistus be jokių tardymų šaudydavo. Jis nebuvo vienatinis ką bėgo. Teismo nariai paklausinėjo apie Tambovą, ir regis jo atsakymai buvo teisingi. O kas del papirkimo, tai jis aiškino, būk manęs išpradžių kareivį esant Baltuoju. Nesykį, jis pasakojo, papirkimas išgelbėjęs jam gyvybę perėjus Baltųjų linijas.

Teismas regis jau pradėjo maloniau į belaisvį žiūrėti. Kas del manęs, tai mane vargino neramus įspūdis. Jaučiau, kad vyrą tą pažįstu. Prie to jaučiau kad aš jį pažįstu gerai. Valandėlę aš negalėjau atsiminti iš kur jis paeina, bet aš žinojau, kad kokiu tai keistu būdu jis man yra labai artimas. Galų gale, po tūlo klausimo, jo kairysis ančiakis mirktelėjo keistu būdu ir per mano mintis nušvito: "Na gi, tai Arkady Kramovas!"

Gal nežinai, kad Arkadis Kramovas buvo kaip ir vadas pa Social. Revoliucionierius. Seniai aš jį labai gerai pažinau. Me pirma pasipažinome 1901 metais būdami studentais Kiev Universitete. Vieną metą, 1904 mes abu praleidome Lukianovskio kalėjime, nors ir skirtingose kamerose. O 1907 metais jis kaipo tremtinis atvyko į tą pat Sibiro kaimą kur ir aš atlikinėjau savo "sroką." Beveik kas dien matydavomės per tuos tris trėmimo metus. Aš jo nebuvau matęs nuo 1910 metų, bet girdėjau, kad 1917 metais jis tapo vienu iš Kerenskio draugų, o Sovietams užponavus, jis pasirodė esąs karštas priešas naujos valdžios. Jis buvo iš pirmiausių viešai prisidėti prie Baltųjų. Jo straipsniai reakcinėje spaudoje atkreipė daug domės delei savo piktažodžiavimo Galų gale jis tapo įžymiu žmogumi pas kontr-revoliucionierius. Jo vardas buvo vartojamas, kad įrodžius būk Baltiej susidėjo netik iš monarkistų bet ir iš "tikrų" revoliucionierių taipgi.

"Ir štai jis dabar stovėj prieš mane, mano senas draugas, mokslo metų bendras. Ne buvo jokios abejonės, kad ji šnipinėjo ant Raudonosios Armijs, gali būti keliavo su slapta misija į pačią mūsų Respublikos širdį (sukilimai viduje tada būdavo dažnūs). Niekas jo nežinojo. Aš vienas turėjau jo likimą savo rankose. Jis buvo gi senas, ilgų metų draugas.

Teismas padarė pertrauką. Draugai nuėjo valgyti. Aš įsakiau sargui eiti laukan, gi palikes vienas su belaisviu, pažiūrėjau jam tiesiai į akis ir tariau:

"Tu esi Arkady Kramov."

Nėsu rašėjas, bet trokštu, kad galėčiau aprašyti mano žodžių veiksmą ant to vyro. Jis sukrito yt po sunkiu smūgiu, i pradėjo gukčioti yt kvapą atgaudamas: jo ančiakiai raukėsi apgailėtinai: jo veidas išbalo kai drobė. Jis mane pažino. Mes žvilgterėjome vienas į kitą. Ji sudrebėjo. Aš žinojau tą jo paprotį. Jis buvo menkas vyras ir kiekvienas susijudinimas j drebindavo. Kai-kada aš ji per savaites gydydavau kuomet jis turėdavo sloga. Jis nekartą pa sakodavo, kad jei ne aš, tai jis vargu būtų išlikęs gyvas Sibire.

Aš sakiau: "Tu šnipinėji ant mūsų."

Jis pagriebė mano rankas su išbalusiais plonais pirštais Kaip aš tuos pirštus žinojau! "Tu manęs neišduosi?" jis karšty paklausė, yt kūdikis atverdamas burną.

Kaip tai keista, kad žmogus nepersimaino! Jis taip pat burną atverdavo kada netekęs samonės kliedėjo, o aš jį slauginau, sniego pūgai siaučiant apie mūsų bakuže, braukiau prakaitą nuo kaktos ir girdėjau jį šnibždant: "Močiutė! Motut!" Jis dabar toks stovėjo prieš mane, kad valandėlei aš pamiršau kuo ištikrųjų jis yra. Aš jaučiau žmogų, žmogaus esybę; net nudžiugau jį pamatęs. Kaip galima tuos jausmus išaiškinti?

Jis tarė: "Tu mane paleisi,

(Žiūr. ant 6 pusl.)

Mano Autobiografija

Rašo Justinas Kvedarėlis

(Tąsa,

SKYRIUS VI.

Grįžimas iš belaisvės, nuotikiai ir klujonės

Važiuodamas maniau, kad jeigu nerasiu neimonos nei vaikų, ir jeigu negausiu darbo, tai tosiu į savanorių pulkus ir kovosiu už laisvę, arba prisiglausiu prie Raudonojo Kryžiaus ir taisausiu žmonijai. Su tokia mintim važiavau į miestą Ortelsburg, potam į miestą Aris; tenai gavau naujas medines klumpes, šiltus marškinius ir poperinį ploščių, ir už keleto dienų su vargu pakliuvau traukinin, kuris važiavo ne pro Kauną ir Vilnių, bet man priešingu keliu — per Gardiną tiesiog į Baranavičius, kur sustojus ir pranešė, kad jau esąs galas kelio, — nes Minske tau stovėjo Rusai bolševikai, iš kur beturčiai žmonės, išbadėję, suvargę ir verkdami bėgo būdais ir apsakinėjo visokias baisenybes, kokios dėjosi Rusijoje. Tada persigandęs, kad nepadėtų Rusijon, — iš kur sunku būtų dasigauti Rygą, — aš greitai bėgau pas vokiečių komendantą ir sužinojęs, kad galima sėsti į kitą traukinį ir važiuoti į Vilnių, taip ir padariau. Vilniuje taipgi radau prisikimšusių iš Rusijos pabėgėlių, kurie tą patį pasakojo, kad Rusijoj baisūs plėšimai, užmušinėjimai ir žmogaus gyvybė nei už ką nelaikoma. Iš Vilniaus vėl sėdau kitan traukinin ir važiavau per Šiaulius, Mintaują, kol pasiekiau savo trokštamąją Rygą, su mintimis, kad jeigu dar rasiu savo mylimą žmoną ir vaikelius, kiek tai bus tada džiaugsmo ir kalbų apie praleistą laiką! Gal atsitiko kokių nepatogumų per tą laiką, gal mano žmona ką ir negerai padarė, — tai aš iš anksto viską atleisiu ir prižadėsiu niekados to neprisiminti, jeigu tiktai prižadės iš naujo padoriai gyventi. Dar turėjau su savim duonos, labiausiai čėdijau mėsą ir svajojau, kaip žeimyna apsidžiaugs, kai parnešiu tokių dovanų. Neskaitant klumpių dar turėjau pirkęs iš kito belaisvio batus už penkias markes, ir nors jie buvo naži del manęs ir negalėjau avėti, bet maniau į galvų bus pantapliai, o iš aulų vėl ką nors padarysiu, ir už darbą gaudamas po 30 fenigių į dieną ir kraudamas fenigį prie fenigio susidėjau 200 markių, tai su tokiu turtu pradėsiu sau naują gyvenimą. Spėkų taipgi dar turiu ir dirbti darbą galiu.

Tai su tokiomis mintimis keliavau visą laiką, ir dabar per miestą Rygos su dideliais mediniais klumpiais trotuaru taukšėdamas vis tą patį galvojau; kadangi žinojau, jogei mano žmona buvo persikėlus į kitą būtą Invalidų gatvėj, ir kad tos gatvelės gerai nežinojau, tai retkarčiais pasiklausdavau. Baigdamas eiti pasitikau einančią vandenio moterį, kuri iš tolo man smilktelėjo, jogei labai panaši į mano moterį; bet aš tikėjausi pamatyti savo žmoną išblyškusią ir suvargusią, o čia moteriškė matėsi vidutinio būdo ir drabužiai visai man nepažįstami; ji taipgi mane patėmijo ir taipgi lyg nusistebėjo, bet ant jos veido džiaugsmo nebuvo patėmyti; aš gi stovėdamas kitoj pusėj plataus kelio nenorėjau jos užkalbinti, bijodamas kad nepadaryčiau klaidos kalbindamas svetimą moterį. Taigi tikrai ištolo šūktelėjau klausdamas Invalidų gatvės, tada ji pamojo su ranka į tą pusę ir burbtelėjo ką tokį sau panosėje ir nuėjo sau susiraukus.

Surades tą namą kreipiausi pas namų savininką, klausdamas: ar čionai gyvena tokia ir tokia moteris? Jie atsakė, kad taip; ir sužinojęs kad ji tik ką išėjo vandenio parsineštų, aš supratau, kad aš tikrai ją buvau susitikęs. Jie man apsakė, kad vaikai yra prieglaudoje, o ji du sykiu gulėjus ligoninėje, ir dabar dar tik ką esanti iš ligoninės parėjusi. Man užklausus, kuo sirgo man atsakė, kad tai buvusi biskį nepadoriai užsikrėtusi, tiktai nebuvusi taip labai, nes neilgai gulėjusi. Užklausus, kodel man nei ji pati nei niekas kitas apie tai nerašė? man atsakė, kad dabar susirašinėti labai sunku, nes paštas prastai vaikščioja. Paskiau parodė man jos būtą ir aš nuėjęs pas ją, radau savo žmoną jau parėjusią, ir savo laiktus pasidėjęs, siekiau ją pabučiuoti; bet ji taip vikriai pasukė galvą, kad aš ir nepamačiau, taip pabučiavau į pakaušį, ir ji greitai atsitraukė. Aš gi pasilikau stovintis, kaip stulpas, nesuprasdamas, kas čia taip darosi. Paskiau atsisėdęs tylėjau, kaip apmiręs. Ji tuojaus pradėjo ant manęs bartis, ieškodama visokių priekabių ir darydama visokius užmėtinėjimus: kam aš pasidaviau nelaisvėn, delko aš nieko jai nerašiau ir kam ji del manęs turėjus tiek kentėti; ji tarp ko kito pasisakė, kad kokia tai moteris jai metusi kortas ir išbūrusi, kad aš gyvenu su kita.

Paskiau aš atsidariau savo ryšulius ir pradėjau krauti ant stalo visa ką gero turėjau ir del jos čėdijau; bet ji ištolo stovėjo ir atsakinėjo, kad jai nieko nereikia. Užklausta, delko gulėjo ligoninėj? atsakė, kad sirgus drugiu ir dabar turinti puolamąją (nuomaro) ligą. Pareikalavau parodyti jos paveikslėlį (fotografiją), kurį man buvo prisiuntusi; aš vis kaip ir nieko nesuprasdamas, jai padaviau ir ji tuojaus nusinešė. Potam aš rodžiau savo paveikslėlius, katruos buvau nusiėmęs nelaisvėje būdamas, bet ji visai nežiūrėjo ir su manim kalbėt nenorėjo.

Apsidairęs pastebėjau, kad ji gyvena gana vargingam padėjime, nors iš visų daiktų ką buvau palikęs, tiktai siuvamosios mašinos nebemačiau; šiaip visi daiktai tebebuvo ir puikiai išrodė. Būtas susidėjo iš kambario ir virtuvėlės; gyveno drauge trys moterys, katros visos matyti buvo vienodai nupuolę, — bet nevien iš savo liuoso pasileidimo, tiktai iš vargo, paniekinimo, skurdo ir bado. Pirmiaus jos dirbę ant gelžkelio, dabar nebeturį jokio darbo, tiktai einą naktimis ant stoties, kur gauną iš vokiečių kareivių anglių ir parsinešę ryte tuos anglis parduodą ir gauną apie dvi marki. Taipgi gauną iš komiteto kasdieną po biskį sriubos.

Aš pradėjau klausinėti, kur čionai galima būtų surasti kokis darbas, ir sužinojau, kad latviai samdą savanorius ir iš anksto moką po 100 markių. Todel aš neužilgo nuėjau į karo ligoninę ir norėjau prisirašyti sanitaru, kaipo jau tą darbą suprantąs; bet kadangi aš esu kilęs ne iš Latvijos, bet iš Lietuvos, todel manęs nepriėmė. Sugryžęs atgal radau savo žmoną balsu raudančią; ji buvo kaip ir įpuolus į desperaciją, save draskėsi vis žadėdama nusiskandinti ar ką kitą pasidaryti. Aš vis negalėjau suprasti, kas tai darosi; paskiau išėjęs į kiemą ir pamatęs seniau buvusius pažįstamus žmones, pradėjau prašyti paaiškinti, kas tai galėtų būti; jie man pasakė, kad ji delto verkia, kad aš atvažiavau, nes ji turi seną vokietį, su katruo ir gyvena. Namų savininkai dar sakė, kad esąs kokis lenkas įsimylėjęs, kuris kur tai laikinai esąs išvažiavęs, ir ji buvusi pasirengusi pas jį važiuoti, bet dabar laukianti pagrįžtant. Kas gi man dabar beliko daryti?

(Toliaus bus)

o——o——o

SVETIMA GROŽYBĖ

Einu per lygią lanką
Svetimoje šalyje,
Matau ten žolę menką
Begaliniam tolyje.
Tyla taip, kaip kapuose
Aplinkui viešpatauna
Ir niekas ten, laukuose
Ramybės neužgauna,
Ir žemė tarsi miega
Apleistame dirvone,
Užslėpus savo jėgą,
Gaivinančią malonę.
Neplauna ją upelis,
Meilingai nebučiuoja,
Nei keras, nei medelis
Ten niekur nežaliuoja.
Tuščių stepų platybės
Manęs nebevilioja.
Akis ieško grožybės
Tikrosios Lietuvoje.

J. Naruševičius.

o——o——o

SKRENDU TOLI..

Skrendu toli ir vėl grįžtu,
Pamažėlį senstu — vystu.
Bėga dienos greiti metai,
Burės sukas lig verpetai,
Tai liūdėsio lašai krinta,
Tai saulutė vėl nušvinta!
Kartais juoktis širdis geidžia,
Tai liūdesis vaizdus skleidžia
Viskas maišos, sieloj burės
Širdy nauji vaizdai kurios...
Noris jura išbučiuot.
Meilės dainų uždainuoti,
Noris kalnų lėkt augštybėn,
Noris jurų skęst gilybėn!...

Svajonė.

o——o——o

SAPNAS

Sapną gerą, sapną tyrą
Aš šią naktį sapnavau,
Kad skambiąją aukso lyrą
Iš senelio išgavau.
Oi man linksma, oi man miela,
Tokį turtą atradau.
Linksmai džiaugės mano siela,
Aš dainuoti ketinau.
Ir dainuosiu, ir niūniuosiu,
Taip sau vienas tik maniau.
Žmonių vargus išrokuosiu,
Tepalengvi jiems greičiau
Bet nelaimė... Ji pražuvo,
O kur dingo nežinau,
Rodos, nieko lyg nebuvo,
Ir išnyko, ką maniau.
Kam vilioji tu laimuže,
Jei tebuvi taip mažai,
Pasiūbavus, kaip aidužyj,
Vėl pražūvi amžinai!

— A. Č—kus.

TARKA

GYVENIMO NUOTRUPOS

Tūlas vyrukas apsivedė su gera mergaite ir pirmą naktį nakvojo pas jos tėvus. Jis štai ką pasakoja apie tai:

"Brolyčiai, apie vidurnaktį girdžiu, ugi senis lipa trepais augštyn ir priėjęs prie mano kambario, pradėjo barškinti į duris. Aš, pagrobęs kelnias ir vieną čeveryką, duok per langą ir bėgti."

"Na, ko tu bėgai?" draugai jo klausia.

"Mat, vyručiai, aš visai pamiršau, kad jau buvau ženotas."

Bolševikų dienraštis nustebęs, kad Amerikoje išleidžia septynius milionus apgarsinimams, piktinasi tokiu pinigų aikvojimu (iš kurio ir "Laisvė" gyvena), ir beto priduria kad garsinasi visokie "stebūklingi daktarai" ir "profesoriai." Gaila, kad "Laisvės" redaktoriai savo raštų neskaito, nes "Laisvė" yra kaip tik vienatinis lietuvių laikraštis, ką garsina tuo stebūklingus daktarus ir profesorius. Mat ji seka teoriją, kad mes skutam darbininkus, lai paskuta ir kiti.

Kai vyras kalbin ženytis,
Jo mintys saldžios kai medus.
O merga kai sutinka,
Širdy ji grūda pipirus.

Čėrka žmogų suramina,
Ir kišenių išdžiovina.

Jurgelionis paduoda Vilovičių teisman, kad tas nemoka jam šimto dolarių bilos, o kai Vilovičius ateina užsimokėti, tai Jurgelionis pinigų neateina pasiimti. Gal praturtėjo iš Chemical B-vės?

"Laisvės" redaktorius sumanė aną dieną sulyginti Anglijos civilizaciją su Sovietų Rusija. Na ir ką gi padarė? Ot paėmė juokdario J. Swifto, autoriaus fantastingo veikalo "Gulivero kelionės" pamfletą iš 1729 metų, kur pasakojama būk anglai valgydavę riebius airių kūdikius, ir lygina dabar su Sovietų Rusija, metų 1923. Et, vyručiai, kodel nepasimokinti daugiau anglų kalbos, istorijos ir senso? Tokiu tai maistu maitinami tie vargšai "Laisvės" skaitytojai.

Tūlas krikščionis ramina savo nuliūdusius bendrus per "Darbininką," kad neverktų, jog Čarneckio netenka. "Nesuprantami keliai yra Lietuvos Valdžios," taria jis: "o gali būti prisiūs ir dar geresnį kataliką?" O prie to, esą Ryga kur kas svarbesnė politiniu atžvilgiu negu Washingtonas. Na, jau vyrai, užteks.

Žmonės pyksta ir dejuoja,
Bušius po Banką bėgioja.
O Račkutis Klevelande,
Nuo juoko dantis galanda.
Tai jums ir nuošimčiai!

DELEI DAILININKŲ

Laikraščiuose buvo pranešta, kad tūla Amerikoje organizacija rengiasi išleisti knygą apie lietuvius dailininkus, muzikus ir kitus.

Tokią žinią perskaitęs, pamislijau sau, kad kartais tame ne įvyktų klaidų: sakau, dar jei kokios, tai ton knygon gali nepatekti labai gabūs ir talentingi mūsų dailininkai. Po teisybei, nedaug tokių tepažįstu, bet jau kuriuos pažįstu ir žemiau pažymėsiu, tai už tokius sarmatos nebus nė "Tarkai" nė Tautai.

Pirmų-pirmiausia reikia užrekorduoti į tų dailininkų eilę, tai gerb. kun. Maliauskį, kada gyvenusį Amerikoj "tik" su daktaro titulu, o dabar gyvena Kaune ir per savo nesvietišką gabumą gavo vietą net universitete už profesorių. Būdamas Amerikoje, jis taip gražiai atsižymėjo gražų stylių kalbos vartojant, kad šią dien užsitarnauja sau garbės būti per "Tarką" rekomenduotu, kaipo dailininkas. Jis, darydamas bažnyčiose konferencijas, Pennsylvanijoj, taip gražiai vienoje bažnyčioje apie nuogą mergą nukalbėjo, ir žiūrėdamas į altorių atsiduseęs tarė: "kur—va." Ta merga buvo francūzaitė.

Antru iš eilės reikia pažymėti, tai Kovą iš Naujos Angl. Gerb. Kovą rekomenduoju, kaipo dramaturgą. Šią dieną jo "dramos" taip populiarios, kad bile pobažnytiniam sklepe jas vaidina, tokios trupos, kurių vadai (vargon.) ant pometės moka visą lietuvišką lementorių. Beto pats gerb. autorius kas dien eina išpažinties, kas labiau jį dailėje paaugština.

Trečiu dailininku statau svarbų veikalų kompozitorių iš lietuviško jeruzolimo, Pennsylvanijoj. Gerb. Kompoz. veikalai j. augština tuom, kad pats be kitų loskos gali "nufotografuot" bile kokią rta-lia-lia," ir parduot su 10 nuoš. Jezaus vaikeliams Kaune sušelpimui.

Ketvirtas augštos rekomendacijos vertas, tai gerb. šviesiausio laikraščio redaktorius, Pennsylvanijoj. Jis kartais savo editorialuose taip gražų stylių pavartoja, kaip kad tokį materiolą, ką ūkininkai deda į dirvą; Jis gi jį pakiša po savo plunksna.

Pastaba: — Gal kas pasakys, kad aš čia noriu įtraukti pasakytus dailininkus į tą knygą per politiką ar bičiūlystę? Ne. Čia reikalas eina tik apie talentingumą. O jei kas žinote dar geresnių dailininkų, rekomenduokit. "Tarka" vietos nesigaili.

Pašalinis.

LAIŠKAS IŠ VARŠUVOS

Lietuviams palankaus Vilniuje laikraščio "Ziemia Ojczysta" 28 Nr. tapo lenkų valdžios konfiskuotas už žemiau talpinamą laišką, kurį čia žodis žodin išvertę paduodame. — Red

---

Varšavoj niekuomet tiek nau jienų nebūta, kaip dabar. Nesenai atsilankė Rumunų karalius. Visus labai įdomavo kokia kalba prabils mūsų prezidentas Voiciechovski, kuris kaip žinoma Europos kalbų nemoka ir priimdamas užsienio pasiuntinius įsako į juos prabilti savo ministeriams, o pats maloniai klauso nesuprantamos kalbos, pavyzdžiui, kad ir francūzų.

Žmogui francūzų kalba arba kokia kita ne ką gelbės, jeigu jis yra niekšas. Pavyzdžiui, kad ir pas jus, Vilnijoje, dauguma labai švebeldžioja ne tai galicietiškai, ne tai mazuriškai, bet jeigu kas yra vagis, kyšininkas, zebekovcas tai tokiam nieko nepadės. Geriau kalbėtų lietuviškai arba "po prostemu," kad tik būtų išmintingas žmogus.

Taip ir prezidentas, negalėdamas susikalbėti su karalium kita kalba, pradėjo kalbėti rusiškai ir tas gerai jiems mezgėsi.

Blogiau buvo su karaliene ir p. prezidentiene, kuri taip sakant, kilusi iš po Giedraičių, ir del kurios miškų bei dvarų, ilgai ėjo kovos pafrontinėj juostoj, o iš priežasties tų kovų nukentėjo, kaip žinoma, daug "zebekovcų," kurie gindami šiuos dvarus, prarado kojas, rankas ir tt. Dabar kaip darbui netikę, juos pašalino iš valstybės tarnybinių vietų. Apie tai pas mus plačiai Varšuvoj kalbama; kiek čia teisybės, jūs geriau žinot. Taigi, ponia prezidentienė ir jos karališkoji didenybė Rumunijos karalienė, kito būdo susikalbėjimui nerado, kaip tik griebtis pirštų pagalbos.

Kitas labai įdomus dalykas Varšuvoj tai pirmojo maršalo Pilsudskio dvikova su generolu Šeptyckiu, apie kurį jūs tur būt girdėjote, nes jis 1919 metais buvo Vilniuje.

Ne tik pas jus, "tuteišus", iš tarnybos šalina, bet ir pas mus tas imama daryti. Čia pašnabždomis visi kalba, kad Pilsudski, tik del akių — neva lenkas, o šiaip slapta — kalba lietuviškai. Ar tai girdėtas dalykas?

O jis bijo, kad neatsitiktų taip, kaip su Narutovičium, kuris net nesislėpė, jog kalbąs lietuviškai.

Po to tuojaus visi pradėjo murmėti: "Jezau, Marija, Juozapai šventas! (Rabski), ar jam galime duoti lenkų pilietybę, pasą?" Taigi lietuvis! — Neilgai laukus buvo paleistas į jį šūvis.

Pilsudskis irgi nori kuogreičiausiai išbėgti iš Varšuvos. Kartą karo taryboje, kai generolas Šeptycki pradėjo girti esamąją lenkų valdžią, Pilsudski ilgai nelaukdamas pasakė: "trzymam was wszystkich w...e" (Jus visus laikau...). Čia pasakė tokį žodį, kurį laikraštyje pakartoti negalima.

Atsisveikindamas Pilsudski pasakė įdomią kalbą.

Šioj kalboj pasakė daug įdomių dalykų apie esamąją valdžią ir abelnai apie lenkus. Tikrenybėje buvęs lenkų valstybės viršininkas Pilsudskis savo politinius priešus išvadino karikais. Kitoje vietoje pavadino juos plėšikų gauja, nužūdžiusia prezidentą Narutovičių, kuris irgi kilęs iš Žemaitijos ir mokėjo lietuvių kalbą. Tą daugelis laikė dideliu prasižengimu. Pagaliau prezidentas tapo nužūdytas tų pačių žmonių, kurie tik šmeižtus ir neapykantas paleido prieš viršininką. Del tos priežasties Pilsudski pareiškė, kad jis galvažudžių ir banditų, kaipo kareivis, nemanąs ginti ir todel, išstojęs iš tarnybos, eis į savo dvarus, kuriais ji aprūpino buvusi mūsų krašte "Litwa Srodkowa". Dabar viršininkas Pilsudski gali ir be vietos gyventi.

Bet dabar sunkiau gal bus įvairiems pilsudskininkams ir peoviakams, nes jie negalės rinkti aukų valstybei visokiems sukilimams, užpuolimams, organizacijoms ir tt.; be to negalės pirkti didelius dvarus. Varšuvoje dabar svarbiausias dalykas yra tai maršalo Pilsudskio pasakymas apie šiandieninę valdžią per karo tarybos posėdį. Tą kalbą dabar nagrinėja prezidentas, senatas, seimas, valdžia ir visuomenė.

Štabų viršininkai yra užimti nuošimo dvikovos, abelnai, tai svarbiausis reikalas pas mus.

Brangenybė vis auga, nes kiekvienas naujas finansų ministeris pradeda savo darbą nuo poperinių pinigų spausdinimo.

Juodoji birža labai veikia, nors biržininkus gaudo visur, vienok pinigas savo dirba.

IŠ LAIŠKO

(Tąsa nuo 5 pusl.)

ar ne? Nepasakyk kas aš esu? Paleisi?" Ir vėl tas keistas jo papratimas! Jis buvo užsispyrėlis. Jis galėjo vieną sakinį kartoti daug sykių ir kiekvieną sykį smarkiau. Tas papratimas visados mane erzindavo. Tai ženklas silpnumo.

Aš atsiliepiau senu įsakinėjimo balsu: "Perstok. Tu žinai, kad tave paleisti negalime."

Jis savo akis atvėrė plačiai, mėlynas, apsirasojusias akis, pilnas baimės. Jis regis tik pirmu sykiu suprato savo tikrą padėtį.

Negaliu toliau pasakoti smulkmenų. Pirma, aš tik labai neaiškiai prisimenu dalykų bėgį, o antra, aš negaliu juos visus aprašyti. Lai užtenka pasakymo, kad tas vyras nebuvo drąsuolis. Jis pasiėmė seną nuvalkiotą palinkimą suversti bėdą ant stipresnio žmogaus. Jis tiesiog atsisakė tikėti, būk aš pasmerksiu jį miriop. Jis neginčino, kad jis priešas, bet "karas yra karas," jis sakė, ir "du seni draugai gali suprasti vienas kitą iš bile barikados pusės." Iš pradžių jis nei nemaldavo. Jis tikrai manė, kad aš jo neišduosiu Jis tą vadino "išdavimu." Jis net nusišypsojo smagiai, bet tik sykį. "Kokia keista padėtis!" jis tarė. Jis po to šoko man tvirtinti, kad jei aš jį paleisiu, tai prie Baltųjų jis negrįžšiąs, pertrauksiąs visus ryšius su kontr-revoliucija, "garbės žodžiu" prisiegavo (jo garbės žodis!). Jis bandė mano domę nukreipti kitur, klausdamas apie mano šeimyną ir bendrus mūsų draugus. Visu bet laiku jo veidas buvo išbalęs, o joančiakiai pašėlusiai šokinėjo, ko aš nekęsdavau jau iš seno. Jis pertraukė savo kalbą pasakodamas apie keletą juokingų nuotikių Krakove. Jis buvo sunkus, kad jį paraliai! lyg širdy nujausdamas, kad jam sustojus šnekėti, jis išgirs baisų nuosprendį.

Galų gale aš jam pasakiau, kad turiu jį atidengti prieš mano draugus. Mano balso tonas jam davė suprasti, kad kalbu rimtai. Ah! Kokia scena po to atsitiko! Vyras puolė man ant kaklo, net apkabino mane, veidą pridėjo prie mano veido ir šnibždėjo man į ausį: "Brangus broli, tu manęs neužmuši. Broli, brangus, senas geras broli aš esu tavo rankose, tu vienas mane težinai, tu visados buvai man vyro pavyzdis, nors aš nesutikdavau su tavo politiškoms nuomonėms. Brangus broli, tu manęs nesiūsi į mirtį. Aš turiu motiną ir seserį, tu žinai mano motiną ir seserį, jos myli tave ir jos myli mane, ir mano mirtis bus jiems prapultis. Boria, mano mielas, kaip tu gali užmušti savo Arkadį, tavo silpnuką, kaip tu mane vadindavai. Boria mielas..."

Kad jis prakeiktas būtų! Tas vyras ant tiek save pažemino, kad net rankas pradėjo bučiuoti. Jis prie manęs laikė įsikibęs kai drebulė, jis maldavo, prašė, pasakojo, kad mane mylįs, visados mylėjęs. Jis priminė mano jaunystės meilę prie jo sesers. Jis buvo gudrus, tas vyrukas. Kokis tai gaivalinis instinktas liepė jam sakyti žodžius, kurie gali suminkštinti žmogaus širdį.

Aš nesigėdinau papasakoti, kad akyse man stovėjo ašaros. Kada jis įpuolė į isteriją ir ėmė šaukti: "Aš mirti nenoriu! Aš mirti nenoriu!" aš jaučiau kad ant mano širdies myga švino šmotas. Aš jo gailėjaus, o kuo žemiau jis save žemino tuo priklesnis jis man darėsi. Bet vis viduje man skaudėjo, ir buvo neaprašomas nuliūdimas. Aš mačiau mūsų armiją, pakrikusią po didelę lygumą, kovojančią už mūsų idėją, liejančią kraują, mirštančią ant mūsų laukų, visi broliai. Kokis milžiniškas paveikslas ir kaip liūdnas! Ir štai buvo tas vyras, kriminalas ir lauka.

Teismas vėl susirinko. Aš atidengiau Kramovą. Byla buvo aiški. Mirtis. Kada nuosprendį jam perskaitė, jo veidas buvo sustyręs kai akmuo. Jis regis nesuprato nieko. Jis stebeilijos į mane nieko nematydamas.

Už penkių minutų jis buvo su šaudytas. Aš girdėjau šautuvų gandą ir regis nugirdau net riksmą "Broleli mielas!"... Ne, negalėjo būti. Tas nutiko pertoli.

Iš "Freeman" Vertė V.

Severos Gyduoles užlaiko šelmynos sveikatą.

Kaipo balai atatinkamas ir kartus tonikas — imk

Severa's

Balzol

(pirmiaus Gyvasties Balzamas).

Rekomenduojamas

virškinimui, iprastai užkietėjimui ir nupuolusiai kuno padėčiai.

Kaina 50 ir 85 centai.

Klauskite pas aptiekorius.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

BALTIJOS-AMERIKOS LINIJA 9 Broadway, New York, N.Y.

TIESI KELIONĖ į **LIETUVA** PER HAMBURGĄ, PILIAVĄ ARBA LIEPOJŲ

Važiuokit visi parankiu ir tiesiu keliu aplenkdami Lenkų Koridorį

Visa trečia klesa padalinta į kambarius ant 2-jų, 4-rių, 6-ių ir 8-nių lovų

S. S. ESTONIA ---- ----- Rugsėjo 5
S. S. LITUANIA -------- Rugsėjo 19

Iš New Yorko, Boston ar Philadelphijos į

HAMBURGA — $103.50 PILIAVĄ — $106.50
KLAIPĖDA IR MEMEL — $107.00

Iš Bostono į New Yorką ant "Fall River Linijos": iš Philadelphijos geležkeliu

Kreipkitės prie Vietinių Agentų

EKSTRA! NAMŲ PARDAVIMAS

Labai pigiai, su mažu įnešimu ir dideliu pasirinkimu nuo vienos iki 8 ir daugiaus šeimynų namai; taipgi su štorais. Pirkti galit kur tik norite, mieste ir priemiesčiuose. Kas pas mane pirks, tas sutaupys daug pinigų. Meldžiu kreiptis

JOSEPH VASTUNAS
Real Estate Co.
556 GRAND ST. (Room 21) Brooklyn, N. Y.

LIETUVIS ADVOKATAS
Užstima varymu bylų visuose Teismuose
Skolina pinigus ant mortgedžių ir priima pinigus del išskolinimo ant mortgedžių nešančių šešta nuošimtį. Norinti pirkti namus, gauti paskolą ar inverstinti savo pinigus ant mortgedžių ant nuosavybės (real estate) miestuose, lai kreipiasi pas

JONAS S. LOPATTO
Attorney and Counsellor-at-Law
308-9-10 Coal Exchange Building
(Cor. River and W. Market St.)
Wilkes Barre, Pa.
Bel. Tel.: 1864. Res.: 3532-J

Jeigu myli teisybę — Skaityk visad "Vienybę"

S·S· LEVIATHAN

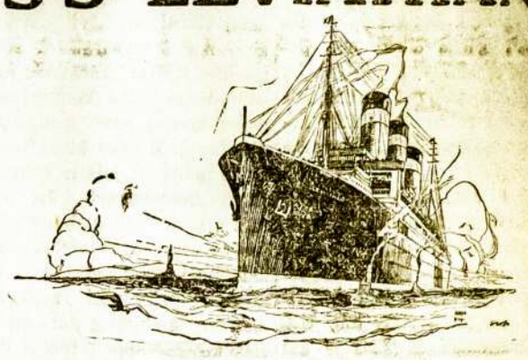

Pasaulio Champion Laivas
GREIČIAUSIAS, DIDŽIAUSIAS, GERIAUSIAS

Didelis laivas Leviathan dabar jau pasirodo, kaipo greičiausis pasažierinis laivas ant jurių Jis pervіršijo visus greitumo rekordus, padarant 687 jurinių mylių į 25 valandas.

Padaryk savo kelionę į Senąją Tėvynę ant šio tvirto laivo. Jo didumas užtikrina didelius kambarius, ruimingas socialines poilsio vietas ir daugelis dėnių. Del trečios klasos kainų eikite dabar pas vietinį agentą arba rašykite

UNITED STATES LINES
45 Broadway, New York City
Vietiniai agentai visuose miestuose
Canadian ofisas: 79 Queen Str. W., Toronto
Managing Operators for
UNITED STATES SHIPPING BOARD

Tel. Stagg 2812 Uždėta 1895 m.

FRANK WHITE
Stogininkas

Uždedu geriausius stogus ant namų: blekes, smalnoto poperiaus, baltų akmenukų. Taipgi pataisau senus ir uždedu kornisus įvedu vandenbėgius, rynas ir triūbas

Stogai garantuojami dešimčiai metų

231 Leonard Street, netoli Grand Street
Brooklyn, N. Y.

DIDŽIAUSI IMPORTERIAI
ant geriausio Malt ir Apynių
1 Tuzinas Malt ir Apynių $8.00
Prisiunčiam ekspresu C. O. D.
Del didesnių orderių kreipkitės laišku
Garantuota per
GAGEL
STANDARD MALT CO.
355 Milford Street
Brooklyn, N. Y.
Tel. Cypress 4491

Telphone 2372 Greenpoint.

KO TIK REIKIA Į NAMUS GALI GAUTI PAS

Macys Bros. Furniture Co

Mes parduodame naujausios mados fornišius, kas tik kokio skonio nori. Prekės mažesnės už tuos pačius daigtus, negu kitur.

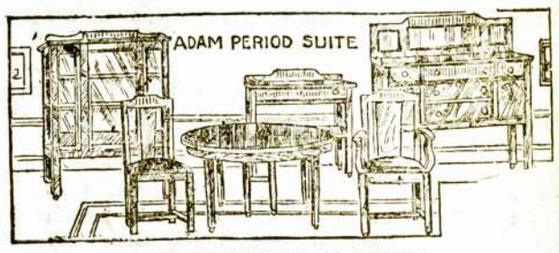

ĮMOKESČIAI LABAI LENGVI
Tiktai $1.00 arba $2.00 į savaitę.

Patarnavimas geriausias kiek galima. Pristatomi daigtai tie patys kad ir toli — už dyką ir saugiai. Jeigu jums tuom tarpu nieko nereikia, tai pasiųsk savo prieteliui, jeigu jam gero velini.

MACYS BROS. FURNITURE CO.

198-200 Grand Str. Brooklyn, N. Y.

Šale Comedy Teatro. Tarpe Bedford ir Driggs. Ave.

Tel. 2320 Greenpoint —:::— Telephone 7867 Main

GRABORIUS
JUOZAS GARŠVA

Mano firma gerai atlieka sekančius darbus: išbalsamuoja ir laidoja mirusius ant visokių kapinių. Pagrabus paruošia nuo paprasčiausių iki prakiliausių. Parsamdo karietas laidotuvėms, veselijoms, krikštynoms ir kitiems pasivažinėjimams.

Viršui minėtais reikalais kreipkitės pas mane, o būsit užganėdinti.

231 Bedford Ave. OFISAI: *264 Front Street*
BROOKLYN, NEW YORK

Vienybės Kampelis

A. B. STANKEVIČIUS
"Vienybės" Įgaliotinis.

'VIENYBĖS' PATANKĖJIMAS

"Vienybės" vedėjai jau turi parengę visus plenus, kad "Vienybė" nuo 1 d. rugsėjo išeidinėtų po tris sykius į savaitę. Visi skaitytojai dabar galės gauti greičiau visas žinias, o subatos numeris bus didesnis, kad per šventadienį būtų galima pasiskaityti ir rimtesnių straipsnių iš mokslo, dailės ar politikos.

Laikraščio patankėjimas uždeda daugiau pareigų ant redaktorių ir korespondentų. Dabar prašome gerbiamu korespondentų, kurie ikišiol ištikimai visuomenei mūsų tarnavo, žinias prisiuntinėti "karštas" — tik nuo skaurados nuimtas. Prie to reikia stengtis rašyti žurnalistiškai: tai yra su maža žodžių pasakyti daug ir gerai. Korespondencijų rašinėjimas yra daugeliui gera praktika lietuvių rašybos, nors redaktoriams tai yra nuo galvos plaukų slinkimas, jas betaisant. Taigi korespondentai gali sutaupyti redaktoriams darbo, jei ištikimai seks savo darbą ir keletą sąlygų, iš kurių svarbiausios yra: (1) niekados nerašyti ant abiejų lapo pusių; ir (2- rašyti taip, kad tarp eilučių rašto būtų įžymūs tarpai.

Skaitytojai gi gali mums žymiai pagelbėti, rašinėdami ko jie norėtų matyti laikrašty: kokios rūšies straipsnių, žinių, ir tam panašiai. Sykiu kiekvienas privalėtų ir savo draugus pakalbinti skaityti "Vienybę," nes iki Naujų Metų yra labai naudinga ir patogu užsirašyti. Prenumeratos kaina pasilieka ta pati — iki Naujų Metų — o laikraštis gaunamas jau tris sykius į savaitę. Prie to yra duodama dovanų geriausios "Vienybės" išleistos knygos $1.50, kurias galima čionai perskaityti, o paskui pasiųsti į Lietuvą, kur jų nėra, bet kur jos labai būtų naudingos. Ypatingai svarbu užprenumeruoti "Vienybę" Lietuvon, kadangi Lietuvos žmonės nusiskundžia sava spauda, kuri jiems netarnauja. Todel kodaugiau amerikietiškų laikraščių į Lietuvą pasiųsite, to labiau prisidėsite prie išplatinimo amerikoniškų idėjų ir papročių Lietuvoje. O tada tenai žmonės galės sutvarkyti savo gyvenimą prisilaikant Amerikos pavyzdžių, o ne rusų.

Prie to visokiais būdais pagelbėkite "Vienybės" bizniui: rinkkite skaitytojus, siūskite spaudos darbus, konstitucijas pinigus į Lietuvą, laivakortes -- vis per "Vienybę." Nesigailėsite patys, ir naudą Bendrovei suteiksite. Savas pas savą, sako obalsis, ir reikia mums auklėti savas įstaigas, o ne svetimtaučių, nes svetimtaučiai mūsų reikalų neužtars ir negins, nors pasipelnyti iš mūsų kiekvienas norės ir bandys.

LAIŠKAI Į ADMINISTRACIJĄ

Gerbiamieji: —

Šiuomi pranešu, kad aš atnaujinu savo prenumeratą: man rodos, kad jau yra pasibaigus Taigi dabar prisiunčiu $3.50 ant čielų metų. Malonėkite siųstinėti "Vienybę." Man ji yra maloni skaityti. Norėčiau kad skaitytų visi Amerikos lietuviai. Taipgi prisiunčiu adresus keleto mano draugų, kurie norėtų "Vienybę" pamatyti.

Su pagarba
V. Baranauskas,
Philadelphia, Pa.

Gerbiamieji "Vien." Leidėjai:

Prisiunčiu Tamistoms pinigus $3.50, už kuriuos norėčiau gauti sau "Vienybę" per metus, nes man patinka "Vienybė" skaityti. Duoda geriausias žinias apie Lietuvą ir kitas šalis. O geriausia apie klerikalų darbus, kuriuos jie nuveikia kreivai.

Su guodone,
Z. Lukšis,
Providence, R. I.

Gerb. "Vienybės" Adm.: —

Šiuomi meldžiu Tamistų nesustabdyti gerb. laikraščio, aš atsiteisiu trumpame laike. Užtęsimo prenumeratos priežastis buvo tame, kad per 3 mėnesius buvau ligonbūty, bet dabar esu sveikas. Labai buvo malonu skaityti "Vienybę," ypač Redakcijos straipsnius, ir daugiau manau "Vienybės" neapleisti kol akys švies. Su tikra pagarba
Franas Keškeris,
Chelsea, Mass.

Gerb.: —

Dėkavoju labai širdingai "Vienybės" redakcijai ir ponui redaktoriui už "Vienybės" laikraštį, už kurį esu labai kantantas ir prisiunčiu $3.50.

Su pagarba,
Jonas Karketis
St. Paul, Minn.

Tel. 4428 Greenpoint.
Dr. John Waluk
Valandos:
nuo 8 iki 10 iš ryto
nuo 1 iki 3 po pietų
nuo 6 iki 8 vakare
Nedėliomis pagal sutarimą
161 North 6th Street
Brooklyn, N. Y.

PIRMAS LIETUVYS
Chiropraktikas-Gydytojas
J. Vaitulionis, D.C.
331 Grand Street
Brooklyn, N. Y.
Valandos nuo 4 iki 8 val. vak.
Nedėlioms ir šventadieniais:
Nuo 10 v. ryto iki 1 v. po piet.

ALEX SHRUPSKI
Pranešu
Visiems pažįstamiems, draugams ir geros valios lietuviams atsilankyti pas mane pasikalbėti ir susipažinti vieni su kitais. Taippat patarnauju su AUTOMOBILIU veselijoms, krikštynoms, šermenims ir šiaip linksmiems pasivažinėjimams ir pokliams. Nepamirškite reikale
ALEX SHRUPSKI
61 So. 2nd Str., Brooklyn, N. Y.
Telephone 885 Greenpoint

LAIŠKAS Į REDAKCIJĄ

Netikęs Džiaugsmas

Nepamenu kuriame "Vienybės" nr. buvo įdėta žinelė apie Rokiškį. Rašytojas džiaugiasi, kad įsigiję valdininkų kliubą. Man rodos, kad tuomi reikia nesidžiaugti, bet verkti. Tas kliubas nei kiek nėra geresnis už žydišką karčiamą. Kada tik jin įeisi, visados rasi valdininkų gerai įkaušusių. Ten, žinoma, jie geria pasislėpę nuo prasčiokėlių.

Inteligentijai reiktų žengti prie blaivybės, o jų pėdomis pradės sekti ir prasčiokėliai. Visi tėvynės patriotai tegul atsigrįžta, kas Lietuvoje už jų nugarų dedasi. Baisi vilnis degtinės per Lietuvą plaukia ir nuo jos visai tautai gręsia pavojus. O su tokiais kliubais nėra ko džiaugtis.

Petras Kriukelis

KALINIAI

Rašo Petras Kriukelis

Kalinis negali būti geras žmogus. Taip maną nekurie žmonės, ir net mūsų valdžia. Taigi pažiūrėkime ar tas manymas yra pamatuotas, ar ne. Toki valstybė, kurioje nėra nusikaltėlių, yra rojus. Bet žinoma jos nėra, ir negali būti, o tik galina šiek tiek sumažinti nusikaltimai. Nusikaltėliai yra skaitomi tie, kurie sėdi, ar sėdėjo kalėjime. Bet tie, kurie nepapuolė į kalėjimą, nors jie perviršija didžiausius nusikaltėlius, jie nėra skaitomi nusikaltėliais. O tokių Lietuvoje labai daug yra. Kalėjimuose daugiausia papuola vargšai, negu turtuoliai. O nusikaltimų šie nemažiau pridaro už vargšus. Nes Lietuvoje labai svarbią vietą lošią advokatai, o jų pagalbą gauti yra reikalingi dideli pinigai. Taigi tankiai pasitaiko, kad ir visiškai nekalti sėdi kalėjimuose. O kita dar, tai trūkumas gerų ir prityrusių savo profesijoj teisėjų. Ag, ne retai jie paklysta. Taigi ar jis mažas nusikaltėlis ar didelis, ar jis iš prievartos nusikalto, ar per negerus draugus, arba del sunkios gyvenimo padėties, arba del ištvirkimo visi lygiai yra teisiami, ir lygiai visiems teises atima. Nors jis savo bausmę atlieka, bet valdžia į jį žiūri kaipo į negeistiną elementą. O žmonės irgi jam nepasitiki. Taigi tankiai toks nustūmimas kalinio padaro daug blogumų visai tautai.

Kalinis, pirmą sykį nusikaltęs ir atlikęs savo bausmę, prisižada jau daugiau nebenusikalsti. Ir gal šventai savo prižadus pildytų, jei tas nelemtas jo paniekinimas būtų užmirštas. Valdžia darbo neduoda, žmonės žiūri kaip į kokį žvėrį. Taigi nustoja vilties atgauti garbę ir matydamas, kad liko amžinai atstumtas iš žmonių tarpo nebebaisus jam lieka kalėjimas. Ir vėl per nusikaltimus ieško laimės. Bet pažiūrėkim kiek tūkstančių doriausių vyrų per karą sėdėjo kalėjimuose, kiti dar tebesėdi. O kiek tūkstančių tuose prakeiktuose mūruose gyvybių padėjo! O dauguma visiškai nekaltų buvo. Taigi jei dabartiniai teismai ir nuteisia, tai nei jokiu būdu negalima užtvirtinti, kad ištikrųjų jis yra kaltas. Teismas turėtų visas pastangas padėti kad ištirti ar jis kaltas. Nes žmogaus kančios turi kristi ant teisėjų sąžinės.

Lietuvos kalėjimai yra nei kiek negeresni, už buvusių rusų kalėjimus. 1921 m. Rokiškio kalėjime buvo tikras pragaras. Kambaris turintis 5 metrus plačio ir 10 metrų ilgio, turėdavo sutalpinti 36 vyrus. Dieną ir naktį jie turėdavo atlikti prigimties reikalus kambaryje, o indas būdavo neuždengtas. Taigi kiekvienas gali įsivaizdinti kokiu oru reikėdavo kvėpuoti. Prie to, viršininkaujant Tervydžiui jis iš kalinių paskutinį kąsnį duonos atimdavo ir penėdavo savo kiaules. Kalinis nedaugiau gaudavo ant dienos kaip 3 dalis sv. duonos, ir 50 gramų bulvių. Taigi tokiu maistu niekas negali gyvasties sau užlaikyti. Nors nuo augštesnės valdžios yra valgis kaliniam paskirtas nepeiktinas. Kauno, Panevėžio ir Šaulių kalėjimuose kaliniai sočiai yra maitinami, nes augštesnioji valdžia juos tankiai aplanko.

Taigi norėdami kad nusikaltimai sumažėtų, turime kaliniais rūpintis, o ne išmesti iš savo tarpo. Turime rūpintis, kad kalėjimas nesuardytų jų sveikatos. Be sveikatos kalinis išėjęs iš kalėjimo turi eiti elgetauti, arba vogti. Turime juos dorinti, turime jiems pagelbėti, kad jie susitvarkytų savo sunkią padėtį, kad galėtų save ir savo šeimyną maitinti. O kitokiu būdu jie vėl prieis prie nusikaltimų. Taigi kuo mes su kaliniais žiauriau apsieisim, tuo nusikaltimai dauginsis.

AR ŽINAI KAD?

Kuom skiriasi gasolinas nuo kerosino?

Skirtumas yra tiktai temperatūroje, kurioje jie verda. Abu skystimai yra pagaminami šildant mineralinį aliejų atatinkamuose virtuvuose. Gasolinas užverda pirmiau ir yra pagaunamas. Kerosinas neužverda iki temperatūra yra pakeliama augščiau. Žemesne temperatūra užvirimui ir yra priežastim gasolino išgaravimui greičiau negu kerosinui.

Kaip stiklas yra padaromas?

Paimk kiek nors smėlio, kiek kalkių ir sodos. Sumaišyk tuos laiktus ir ištarpyk. Pasekmės bus stiklas. Komercijinis stiklas įvairių rūšių turi savyje įvairius kitus daiktus pridėtus, kad padarius stiklą grynesniu ar baltesniu ar delei kokių nors kitų reikalų. Bet pagrindinis pamatas stiklui visada yra tas pačias, būtent: soda, smėlis ir kalkiai.

Ar žvaigždės atspėja ateitį?

Mes galime savi įtikrinti kad žvaigždės negali ateities atspėti. Mokslinčiai netiki, kad gali būti atspėjama ir niekas dar iki šiolai nedarodė kad tas yra galima.

Kodel valanda padalinta į šešias dešimtis minučių?

Būdas padalinimo laiko į valandas, minutes ir sekundas, buvo išrasta senovės Babylonijos astronomais. Pasitaikė, kad jie vartojo skaitliavimo sistemą vietoje dešimties dvyliką. Delto buvo paranku skaityti laiką vienetose dvylikos; dvi dvylikės už dvidešimtį ketures valandas; penkia dvylikės už šešias dešimtis minučių ir tt.

— Ed. Rudnikas

Nusiginklavimas

Washingtonan susivažiavę diplomatai kalbasi apie nusiginklavimą ir karių panaikinimą. Ar galima tas padaryti? Skaitykite apie tai knygutėje —

KARĖ
Kaina 10 centų
Su prisiuntimu
Vienybe
193 Grand Street
Brooklyn, N. Y.

Tel. 595 Greenpoint.
Daktaras
J. S. MISEVIČIUS
270 Berry St., B'klyn, N.Y.
Office Hours:
8-10 a.m. 12-2 p.m. 6-8 p.m

PETRAS MAČYS
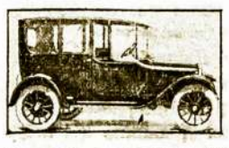
Parsamdau automobilius del Vesellijų, Krikštynų ir nuvežu prie laivų prieplaukų
TEL. STAGG 1750
Graham Av. and Grand Str.
Brooklyn, N. Y.

$15.00 ir augštyn

Balto, žalio ir Raudono 14kt. aukso moteriškų laikrodėlių
Galima gauti mūsų krautuvė
RASHKINIS
ir
VOKETAITIS
141 Grand Street
Brooklyn, N. Y.

Tikra Lietuviška Duona
kurią kepa
„Garsas" Keptuvė
(Seniausia įstaiga)
Kepa duoną iš ruginių miltų. Taipgi kepame keiksus, vestuvėms ir kitiems pokiliams. Visuomet kreipkitės su užsakymais prie **„Garsas" keptuvė.** Siunčiame duoną ir į kitus miestus.
W. MASIULEVICH
A. SHRUPSKIS
(Savininkai)
209 Bedford Ave.,
Brooklyn, N. Y. Tel. G'p't. 2876

CUNARD
AR MANOTE ATSIIMTI GIMINES Į AMERIKĄ?
2629 Lietuviai atvažiuos į čia šį metą.
Leisk mūsų raštinei Kaune pagelbėti Jūsų giminėms išgauti pasportus ir vizas ir tinkamai juos prirengti į kelionę.
Nereikia laukti del vietos, turintiems Cunard Linijos laivakortes. Cunard laivas išplaukia iš Europos kas kelintą dieną. Cunard laivakortės yra geros kelionei ant **AQUITANIA, BERENGARIA** ir **MAURETANIA**, greičiausia jūrų kelionė tarp Lietuvos ir Amerikos.
Del smulkesnių informacijų, malonėkite susižinoti su mūsų vietiniu agentu arba mūsų raštinėje.
Cunard Line
25 Broadway
New York

HOLLAND AMERICA LINE
Geriausias tiesioginis susinešimas su Lietuva. Laivas veža keleivius iš Rotterdamo tiesiai į Piliavą. Visi laivai išplaukia iš New Yorko
VOLENDAM -------- Rugsėjo 1
RYNDAM ---------- Rugsėjo 8
NEW AMSTERDAM -- Rugsėjo 15
VEENDAM --------- Rugsėjo 22
Mūsų laivai turi puikius įrengimus Trečios klesos keleiviams
Užsisakyti galite pas vietinius agentus arba pas:
HOLLAND AMERICA LINE
24 State Street New York

Bell Phone: Oregon 0863-J.
Dr. Ignotas Stankus
1210 So. Broad Street
Philadelphia, Pa.
LIETUVIS DAKTARAS (gydo visokes ligas) IR CHIRURGAS (daro visokes operacijas).
OFISA VALANDAS:
Nuo 9 iki 11 A. M.
Nuo 2 ki 4 P. M.
Nuo 7 iki 8 P. M.
Nedeliomis Nuo 10 iki 3 P. M.

MOTERU SKYRIUS

GRAŽYBĖS PALAIKYMAS

Kiekvienas save gerbiąs žmogus nori gražiai kitiems išrodyti, bet ypatingai tuo atsižymėjo moterys. Nuo pat seniausių amžių jos dirba, triūsia, išranda, bando, kad tik savo odą gražią turėjus, drapanas gražes nes nešiojus, plaukus ilgesnius-švelnesnius auginus, ir tam panašiai. Nereikia tam nei stebėtis: graži moteris yra graži, ir kiekvieno akį pritraukia. O kas nenori būti malonus, ir gerbiamas? Yra didžiausių knygų prirašyta apie kūno išlaikymą, tūkstančiai žmonių gauna uždarbio gamindami miltelius, mosteles, kvepalus, ir kitokius grožės dalykėlius.

Vasarą, kaip žinoma, oda nuo karščio išsiplėčia ir skylutės labiau atsidaro ant veido ir kaklo. Tas yra gerai, nes lengviau prakaitas ir dulkės išsistumia laukan. Bet reikia vistiek odai plovimo, o prie to dar patepti įvairioms mostims, kad duobėlės užsirauktų. Čia paduosime keletą senų ir bandytų grožės medicinų, kurias galima namie pasidaryti.

Medaus Vanduo. — Jis palaiko odą baltą, švelnią ir gluotnią. — Paimk lemono, arba citrinos lupyną ir smulkiai supjaustyk. Jis duoda taip vadinamo citrino acto, kuris baltina viską. Delto merginos, norėdamos turėti baltutes rankas dažnai plauna jas lemonu. Pridėk prie citrinos keturius ar penkis taip vadinamus "cloves," gaunamus aptiekoje ir užpilk ant visko apie unciją ir pusę vyno, arba taip vadinamo "spirits of wine." Lai pastovi keletą valandų, paskui nupilk skystimą, išspaudžiant ir iš lemono. Užpilk dabar bertainį svaro medaus ir pastatyk stiklinėje karštame vandeny, pridėliojant karšto vandens iki pasidarys pinte skystimo. Atvėsink ir pridėk dar pintę vandens. Sumaišyk viską gerai ir vartok, tepimui ant odos.

MUSŲ MADOS

Rašo Petras Kriukelis

Lietuvos mergaitės pradėjo vaikyti miestų panelių madas. Svarbiausi mada, tai yra sijonu trumpumas. Sijonus nešioja trumpumo ligi pakinklių; bet tas dar būtų atleistina, jei drabužiai būtų padaryti kaip pritinka. Sodiečių moterų blauzdos, kaip piestos, ir tos kai kada purvais apaugę, ir — niekuo nepridengtos! O iš po trum po sijono žingsniuoja, kaip slonis; kai kada ir raudonuoti prisieina. Nes mūsų moterys kelnes nešioja tik žiemą, o vasarą jas ant tvoros džiauna. Taigi vėjui būnant, meta augštyn sijoną, o vėjas gėdos neturi — nežiūri nė vyrų.

Taigi jei jau nešiojant trumpais sijonais, tai turėtų būti visas kūnas švarus ir dorai pridengtas. Kitaip tokis madų vaikymas, tai tik gėdą daro visom lietuvaitėm.

FRUKTŲ SALATAS

Vaisių salatą galima sudaryti veik iš bile kokių vaisių, bet sekanti kombinacija yra viena iš gardžiausių: sumaišyk lygias dalis smulkiai supjaustytų apelsinų, ananaso, bananių, vyšnių, pridedant kokį šaukštuką dželės ar marmalado, ir užpilant sosą padarytą iš ananaso, apelsinų ir citrinų sunkų pasaldintų. Prieš paduosiant ant stalo, užbarstyk sukapotų riešutų. Salato skonis bus pagerintas, jei bus atšaldintas kelionis valandomis prieš padavimą.

DANTŲ SVEIKATA

Dantų dygimas yra normalis veiksnys, ir tik labai skaudus del kokių nors išorinių priežasčių. Ypatingai kuomet maistas gerai nežlėbčiotas ir kuomet dantys per greitai dygsta. Kur matyt aiškus ištinimas, reikia kūdikį nunešt pas gydytoją. Praeityje gydytojai pradurdavo smegenis, bet tas nepatartina. Visi dantų prietikiai turi gero gydytojo būti prižiūrėti.

Pabaigoje šešto mėnesio, jeigu kūdikis normališkai auga, pirmieji dantys, paprasčiausia žemesni pryšakiniai, kurie jau buvo jo žande kuomet gimė, pasirodys, ir po tų, neužilgo viršutiniai pryšakiniai pasirodys, po tų užpakaliniai dantys ir vėliaus iltiniai, arba kaip paprasčiaus vadinami pilviniai ar akiniai dantys. Pirmieji du dantys pasirodo, kuomet kūdikis šešių arba aštuonių mėnesių senumo. Dar du žeminiai pryšakiniai dantys pasirodo į nuo septynių iki devynių mėnesių. Dar du viršutiniai, pryšakiniai dantys, nuo aštuonių iki dešimts mėnesių. Keturi užpakaliniai dantys, vienas ant kožno šono žando, nuo dešimts iki keturiolika mėnesių, dar keturi krūminiai dantys užpakaly kitų pasirodo kuomet kūdikis dviejų metų. Ir kuomet kūdikis jau sulaukia dvejų arba dvejų ir pusės metų, turi visus savo dantis.

Motina turi laukti pakol kūdikis turi savo visus dantis pirm negu gali duoti jam kieto maisto.

Dabar turime suprast, jog kuomet kūdikis sulaukia visus dantis, jis turi valgyti tokį maistą, kuris reikalauja kramtymo, ir todel motinos turi prižiūrėti, kad jie valgytų tvirtesnį maistą. Duona, keptos bulvės, švieži obuoliai, ir tam panašus maistas, stiprina dantis.

Paprastai motinos tinkamai neprižiūri tuos laikinius dantis, nors tas yra svarbu; jie turi būti sveiki pakol nuolatiniai dantys pasirodo. Jeigu supūsta, žinoma, vaikai negali tinkamai kramtyt maistą ir žlėbčiojimas — prastas; jų veidas pasidaro netoks linksmas, ir naktimis negali miegot del dantų skaudėjimo. Ir todel visų pirmiausia motina turėtų pamokinti vaiką švariai užlaikyt burną. Švarumas užima svarbiausią vietą į burnos ir dantų tinkamą prižiūrėjimą. Motina turėtų nuvesti savo kūdikį pas dantistą. Jis iš anksto gali perspėti dantų puvimą. Ir kuomet jis juos neužgauna, vaikai pripras dantistų nebijoti. —

F. L. I. S.

"Vienbyės"
šėrai kįla,
nes laikraštis
tuojau eis
tris kartus
savaitėje.
Nusipirk nors
vieną šėrą.

Tel. Stagg 8470
MAURICE GOLDSCHMID CATERER
KNAPP MANSION
550-554 Bedford Ave. Near Ross St. Brooklyn NY
For Wedding Parties, Banquets and all Social Functions
Dishes and Silverware Loaned
Elegant and Large Lodge Rooms to Let
Outside Catering a Specialty

Geresnės Įstaigos nėra Brooklyne ir negali buti.

Brooklyno ir Apylinkės Žinios

„Vienybės" Adresas: 193-197 Grand Street, Brooklyn, N. Y. Telefonas: 2427 Greenpoint

GYVENIMO JUOKAI.

Tarpe Brooklyniečių jau pagarsėjo Buivydo-Bubnio byla, kurioje anas garsus komunizmo išpažintojas kaltinamas mušimeant gatvės savo politinio priešo. Teismas jau kelis syk tapo atidėtas ir buvo šaukiamas ant 24 d. rugpjūčio. Tą rytą susirinko liūdininkai ir kiti. Ypatingai juokų buvo iš Buivydo: žipono kilpėlėje turi įsisegęs Amerikos vėliavą, rasit, kad teisėjas pamatytų, kad čia atėjo gryno kraujo patriotas. Kišeniuje jau ne "Laisvė," bet rimtas ir stambių kapitalistų "Times," ir kiti angliški laikraščiai. Žodžiu, Buivydo nei nepažinti. Bet visas tas jo prisirengimas nuėjo niekais, nes Būbnio advokatui prašant, teismas atidėtas iki rugsėjo 6. Turbūt rengiama rimta byla kad taip po kelis syk atidėliojama. Pastebėtina, kad Buivydo organas slepia nuo savo skaitytojų tą bylą ir jo prasikaltimą.

Kor.

PADĖTIS TARP KRIAUČIŲ.

Daugelis unijistų nusiskundžia, kad jie jau senai nedirba, o kada ir dirba tai prastai, nes tik kelias dienas. Pasirodo, kad sezonas šįmet prastas. Daug darbo, matyt, gauna skebinės šapos, su kuriomis lietuvių lokalai nekovojo. Neigi unija rodo didelio palinkimo naikinti skebines šapas. Daug senų unijistų juose dirba, nes visgi geriau dirbti už mažesnę algą, negu visai nedirbti. Tai prie ko dagyveno "politikieriai", kurie ikišiol daugiau žiūrėjo į savo partijų politiką, negu į darbininkų labą ir gerovę. Vietoje stiprinti lietuvius biznierius, su kuriais paskui galėtų susitarti, jie juos visaip pjovė ir pjauna, kad tik žydus ir svetimtaučius į biznį įstūmus, o lietuvius išmetus. Mat, buvo norima be produkcijos gyventi. Kadangi darbas reikia padaryti ir žmoniškomis kainomis jį išleisti, tai ir dygsta skebinės šapos, kaip grybai po lietumi. Kai kriaučiai gerai dirba, tai nežiūri savo ateities, bet kaip užeina slekai, tai dejuoja. Bet patys kalti, kad nesilanko į unijos susirinkimus ir nesirūpina kontroliuoti savo reikalų vedėjus.

Juokai yra iš tūlo bolševiko, kuris kaip tik susidėjo su kitu būti kriaučių šapos bosu, tuoj nukapojo darbininkams algas. Iš to maž pasimokins, kad biznis yra biznis, ir jei jis pelno neneša, tai neapsimoką laikyti.

Ne-Kriaučius.

TMD. 3-ČIOS KUOPOS

Susirinkime praeitą pėtnyčią į kuopą įstojo naujas narys, Ks. Strumskis, Operetės Choro vedėjas.

MERGINOS SUGAVO VYRUKĄ.

Marė Menečiūtė, iš Jersey City, buvo priežastis areštavimo 20 metų Englio, atsibaladojusio iš Toledo, Ohio. Mergaitė, gavusi iš motinos $75, atvyko į New Yorką, tapti krutamų paveikslų artiste. Čia ji patiko kita vyruką, kuris vadino save "Frenchie." Jis 14 metų mergaitę nusivedė į Central Parką, kur supažindino su Engliu, kuris nusivedė ją į kambarį ant W. 42nd gatvės. Mergaitė vėliau tapo nuvesta į Y. W. C. A. kur išsipasakojo vedėjai savo nuotikius. Vedėja su pagalba kitų merginų atsiviliojo Englį ir tol jį kalbino kol atėjo policija. Dabar vyrukas sėdi kalėjime, o mergaitės tėvams duota žinia.

NEVIRĖ JO SKONIUI.

Delto, kad jo žmona ne pagal jo skonio išvirė "spare-ribs and sauerkraut," tai Tamas Moylan aną rytą užvožė visą verdantį puodą jai ant galvos. Jis tapo areštuotas už užpuolimą ir sužeidimą, o žmona guli ligonbūtyje.

ŠELPIA IR LIETUVIUS.

Jaunų Moterų Krikščionių Draugija, per savo Migration Service skelbia, kad ji pagelbėjusi tūlai lietuvių šeimynai. Esą tėvas ir motina Amerikoje užsidirbo tiek pinigų, kad parsitraukti dvi dukteris, Lietuvoje pasilikusias. Bet dukteris atvykę į Antwerpą nebuvo leidžiamos ant laivo, nes nemokėjo rašyti. Tada Migration Service dagirdo apie jų bėdą, gavo jom darbo, pramokino skaityti ir rašyti, ir po to jos atvyko į Ameriką. Apie tai rašė "Times."

30 ŽMONIŲ VIETOJE LEMONŲ

Kuomet japonų laivas Maru atvyko į New Yorką, tai pasirodo, kad vietoje 30 bačkų Italijos lemonų ir svogūnų, atsirado 30 italų, norėjusių įsišmugeliuoti į Ameriką. Jie dabar bus deportuoti, o japonai sau galvas kala, kodel jie pirmiau jų nepamatė. Esą Palermoje, Italijos uoste, italai dokininkai juos apšukavę. Prie tų italų dar rastas vienas ir japonas.

PASIKORĖ.

Senas dresių fabrikantas, kuris jau nebebuvo bizny, Mikola Winkleris, buvo rastas pasikoręs savo namuose ant Fifth St. Moteris buvo išėjusi kur į svečius, o grįžusi rado jį kabantį po trepais.

OPERETĖS IŠVAŽIAVIMAS.

Nedėlioje pavyko visais atžvilgiais ir buvo skaitlingesnis negu pernai. Parkas mat, nors tolimas, bet dailus. Buvo kalbų, dainų, juokų ir skanių užkandžių. Tai buvo vienas iš rimčiausių ir gražiausių lietuviškų išvažiavimų: be politikos, diskusijų, ar įsikarščiavimų.

Kor.

YRA DAROMA

Iš sandariečių pusės visi prisirengimai, kad 25 metų sukaktuvių paminėjimas kaip lietuviai atsiskyrė nuo lenkų puikiai pavyktų. Paminėjimas įvyks Forest Hills giraitėje, kur buvo "Vienybės" išvažiavimas, rugs. 9. Taigi ir publika kviečiama ruoštis.

VĖL ATVYKO RUSŲ VODEVILNINKAI.

Pagarsėję rusai artistai, Baljevo vedami, vėl atvyko ir rodys savo "Chauve Souris" su pridėčkais Jolsono teatre, pradedant su. rugs. 3 diena.

LIETUVĖ PRIEŠ POLICMONĄ.

Ona Šimkūnas, ką gyvena ant 354 Grand St. Jersey City, laimėjo savo skundą prieš policmoną Addis, kuris atėjęs civiliuose rūbuose, primušė moterį, kuomet toji atsisakė duoti jam ir jo dviems draugams gerti vyro saliūne. Šimkūnienė gi areštuota už girtuokliavimą. Policmonas betgi irgi suspenduotas.

GRIGAITIS GRĮŽTA.

"Naujienos" praneša, gavusios telegramą, kad apie pėtnyčią turėjo grįžti Grigaitis iš Lietuvos per New Yorką. Patvirtinančių žinių dar negavom.

GRĮŽO IŠ VAKACIJŲ.

"Vienybės" redaktorius jau grįžo iš dvejų savaičių vakacijų ir vėl randamas ofise del visokių reikalų.

VAKARINĖ MOKYKLA.

Jau prasidėjo registracija Vakarinėje Mokykloje Richmond Hill sekcijoje, 109 gatvės netoli Jamaica Ave. Registruojama mokinius nuo 7 iki 9:30 kas vakaras. Mokslo pradžia nuo rugs. 10. Ypatinga domė kreipiama į klesas, kur svetimtaučiams bus dėstoma anglų kalba. Kursas bus tokis, kad metus paėjus, bile ateivis galės lengvai suprasti angliškai kalbėti, skaityti ir rašyti. Už mokslą mokėti nereikia. Taipgi yra klesos stenografijos, knygų vedimo, mekaniško piešimo, dresių siuvimo, kepurių dirbimo ir matematikos. Viskas dykai. Richmond Hills ir Jamaicos lietuviai pasinaudokite proga prasilavinti.

PATARIA SAUGOTIS LYGIEČIU.

Prezidentas Ladies Garment unijos išsiuntinėjo visiems lokalams laišką, kuriame kviečia narius apsisaugoti nuo makinacijų radikalų, pasislėpusių po Šviesimo Lygos vardu. Esą, pasinaudodami šapų čermonais, tie radikalai bando suardyti unijos kontrolę. Jei jiems tas pavyktų, tai unija susilpnėtų.

NUŠOVĖ TRIUKŠMADARĮ.

Juozas Bragabonas, 38 metų amžiaus, iš W. Nineteenth St. nušovė nedėlios vakare James Hennesy. Pastarasis, drauge su kitais gengsteriais, susirinko ties Bragabono namu ir kėlė triukšmą. Bragabonas patarė jiems kraustytis toliau. Tie nepaklausė, todel Bragabonas paleido šūvį iš revolverio, kuris pataikė airišiukui, nuo ko tas ir mirė.

Savo gražų skatiką,
Nelaikyk jį už dyką:
Duok jam pelną-gerovę —
Dėk į mūsų Bendrovę.
Šėras $10.00.

REDAKCIJOS ATSAKYMAI

J. J. Strossell. — Tamistų rašinį gavome ir tikimės, kad galėsime suvartoti.

P. Kriukeliui. Tamistų ranka labai lengva ant rašymo ir todel malonu yra gauti jūsų raštus.

A. Reikov. Raštelį gavome. Teisybė, tokių spaudoje reikia.

Vorai. Raštus gavome ir dėjome. Taipgi ir poezijų.

SLA. Nariui. Anonimiškų laiškų, po kuriais rašėjai bijo savo pavardės padėti, mes neskaitome ir nieko su jais nedarome. Jei norite, kad tilptų, padėkite savo pas notarą užliūdytą parašą ir pavardę.

Parsirandavoja s uvisa vigada furnished room, lova del dveju vyrų geroj vietoj. Atsišaukit pas Stanislawa Sčegauskas, 102 Grand St.

— PIKNIKAS SU PROGRAMU —
Rengia S. L. A. 250 Kuopa
Nedėlioje Rugsėjo (September) 2 d., 1923 m.
— CLINTON PARKE —
Maspeth ir Betts Ave's. Maspeth, L. I.
Pradžia 1-mą valandą po pietų
Programas prasidės 4 valandą po pietų.
Bus prakalbos, dainų, deklamacijų ir tt. Taigi kiekvienas pasistengkite būti ant šio pikniko, o būsite užganėdinti.
Kviečia,
KOMITETAS.

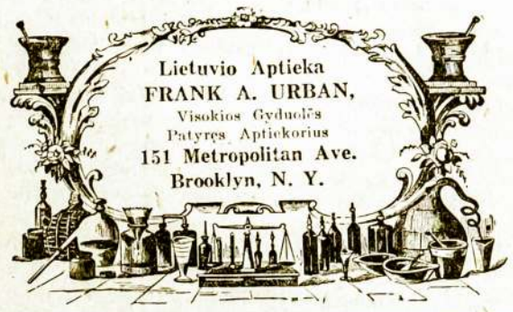

DEL VASAROS

Puikiausi, Vėliausios Mados, Visokios Rūšies, Drūtai Padaryti Vasariniai Čeverykai Vyrams, Moterims, Vaikams ir Mergaitėms Jau Randasi Mūsų Krautuvėse. Pilnai Garantuojame Drūtumą Padaryme. Parduodam Pigiau, Negu Kitur. Reikalui Esant Prašome Visuomet Atsilankyti Pas Mus.

Progress Shoe Co.

Lietuvių Čeverykų Krautuvės
197 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.
"Vienybės" Name
20 CLERMONT AVE., MASPETH, L.I.N.Y.
175 FERRY STREET, NEWARK, N. J.

Real Estate Pardavimui

Bushwick Section
6 šeimynų mūro namas, 6 kambariai, maudynė, elektros šviesa. Rendų metams $2189. Labai gražioj vietoj.
Pelei Wyckoff Av. Stotį
6 šeimynų, 5 ruimų ir maudynėm. Rendos metams $2.220 Kaina $17,500. Cash $7,000. Vienas tuščias, galima kraustytis tuojaus.
Williambsurgo Sekcijoj. Trijų šeimynų, mūrinis namas; 20 kambarių eketros šviesa; lotas 25x100. Kaina $14,000; cash $4,000.
Stuyvesant Sekcijoj. Šešių šeimynų, mūrinis, kampinis namas; po 6 kambarius; baltos maudynės; lotas 26x100; pirmas morgač $9,000; cash $7000. Rendos metams. $2,556. Kaina $21,000. Visi šviesūs kambariai.
Kreipkitės
VIENYBĖ" REAL ESTATE
(Vl. Šabūnas, vedėjas)
193 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Tel. Greenpoint 5812
DR. A. PETRIKA
LIETUVIS DENTISTAS
229 Bedford Ave., kampas N. 4 St.
BROOKLYN, N. Y.
Valandos:
Nuo 10 val. ryto iki 12 val.
Nuo 2 po pietų iki 8 val.

Ant pardavimo turiu daug visokių namų, mūrinių, cementinių ir medinių. Naujų ir senų. Didelių ir mažų. Pigių ir brangių.
Visuose kraštuose. Brooklyne, New Yorke, Maspethe ir East New Yorke, Ridgewood, Jamaica ir Richmond Hill ir dar kitur. Taipgi turiu ant pardavimo visokių farmų ir lotų.
Minėtus dalykus pirkikai ir pardavikai meldžiu atsikite pas mane.
PAUL J. KYRIUS
Real Estate Broker
138 Union Avenue
Brooklyn, N. Y.
Tel. Stagg 6926

PRANEŠIMAS
Pūslės, inkstų ir vidurių netvarkės yra trys organai ką kalti žmonių mizernume labiau negu visos kitos priežastys sudėtos į krūvą. Skausmai, jautimas nuovargio, išbudimas nakty, silpnumas, nerviškumas, greitas pasenėjimas, yra šių netvarkių pasekmės. Dr. Landis, 140 E. 22nd St. tiki, kad turįs geriausiai aprūpintą ir moderniškiausią medikalinį ofisą del greito pataisymo šitų netvarkių. Pavelyk jam nukratyti nuo jūsų nervų, šlapinimosi ir kraujo bėdas. Jis pirmiau buvo narys N. Y. Board of Health ir daugelio ligonbučių, ir turi 30 metų prityrimo, etc. Prašoma jį remti. (104)

Tel. Stagg 9067.
MAY LEE BEAUTY SHOPPE
317 ROEBLING STREET
Brooklyn, N. Y.
VYRAMS IR MOTERIMS
Nagų Dailinimas — Odos Gydymas
Trinkimai — Plaukų dažymas
Masažai — Plaukų dažymas
Ekstra nereikia mokėti už sutartis per telefoną
Galima susikalbėti Lietuviškai

ATDARA VISĄ RUDENĮ

Valcius, One ir Two Step, Fox Trot ir kiti šokiai. Devynios privačios lekcijos $4.00. Atdara vakarais ir Sekmadieniais.
MRS. EISEMAN'S PRIVATE DANCING SCHOOL
1106 De Kalb Ave.
Brooklyn, N. Y. arti Broadway

Tel. Greenpoint 7831.
Lietuvis
FOTOGRAFAS RR MALIORIUS

kuris padirba gražius paveikslus, mažus ar didelius, ir atnaujina senus. Darbas geras ir pigini.
Kreipkitės šiuo adresu:
MOTIEJUS LAUKUS
308 Bedford Ave. Brooklyn.
Kampas So. 1-os gatvės.

Įvairūs Pardavimai

Parsiduoda kendžių ir cigarų krautuvė. Parsiduoda pigiai. Gera vieta su visais parankumais. Gyvenimui kambariai. — 672 Driggs Av., Brooklyn, N. Y. Phone Greenpoint 6287. (70)

Parsiduoda Grosernė ir Delicatessen krautuvė. Prieinama kaina. Gera proga įsigyti gerą ir nuo senai išdirbtą biznį. Vieta apgyventa lietuvinis ir svetimtaučiais. Parsiduoda iš priežasties — išvažiavimo Lietuvon. 4 Hope St., Brooklyn, N. Y. (69

Telephone 9759 Main
Fotografas
IR MALIORIUS

Nufotografuoja ir numalevoja visokius paveikslus įvairiausiomis spalvomis. Atnaujina senus ir krajavus ir sudaro su amerikoniškais. Darbą atlieka gerai ir pigiai.
Kreipkitės šiuo adresu:
JONAS STOKES
173 Bridge Str., C. Brooklyn, N. Y.

Parsiduoda Bučernė ir Grosernė. Vieta labai gera ir ruimas yra prie to gyventi. Žmonių lietuvių ir lenkų gana tirštai apgyventa. Fabrikai arti iš visų pusių. Ateikite, o patys pamatysite kad aukso mainos čionais mano vietoj. 47 Gold Str., C. Brooklyn, N. Y. (70)

PARSIDUODA geras saliūnas. Pardavimo priežastis — apleidžiu Sv. Valstijas. Saliūnas randasi ant Franklin St., Greenpointe. Kreipkitės pas savininką sekančiu antrašu: 328 Nassau St., Greenpoint, N. Y. (69

LIETUVIŠKA AKUŠERKA

Marijona Tamkienė
prie palagų ant pareikalavimo dieną ar naktį, taipgi ir nedėldieniais. Darbą atlieka atsakančiai už prieinamą kainą
30 STAGG STREET
Brooklyn, N. Y.
Tel. Stagg 6731

A. Kandrotas — A. Mikalauskas — A. Vikrikas
UŽSISAKYKIT SKILANDŽIUS ĮVAIRIOMS PRAMOGOMS
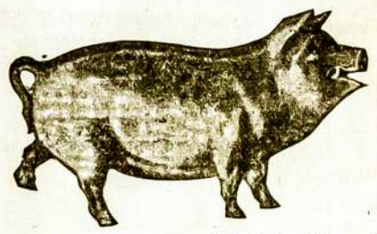
Amerikoje
Didžiausia
Lietuvių
Mėsinyčia
Visoje
Galima gauti tikro Lietuviško Skilandžio, paršiukų, Kumpių ir Visokios rūšies dešrų, pagal prieinaminausias kainas. Parduodame ogulnai ir paskirai ant vietos ir išsiuntinėjame ant pareikalavimo į visas kolonijas. Reikale kreipkitės ypatiškai ar per laiškus —
K. & M. CO.
123—125 GRAND STREET
Brooklyn, N. Y., Telefonas Greenpoint 3359

Tel. Greenpoint 5753.
TĖMYKIT ŠIA VIETA!
Kulbok ir Booth
AUTORIZUOTI PARDAVĖJAI
— HUPMOBILE AUTOMOBILIŲ —
— DEL KINGS APSKRIČIO —
128—134 GRAND ST. KAMPAS BERRY ST.
BROOKLYN, N. Y.

Tel. Stagg 3523
RAPOLAS KRUČAS
Fotografas
499 GRAND STREET
kampas Union Ave. BROOKLYN, N. Y.

E. N. Y. REAL ESTATE
2535 PITKIN AVE., ARTI MONTAUK AVE
BROOKLYN, N. Y.
Parduoda Namus, Lotus Pigiai. 1, 2 ir 3 familijų ir didesnius namus.
Bussiness property galima pirkti su mažai cash.
Duodam visokius patarimus. Susikalbam Lietuviškai
H. KUTZING ir J. GAGEL
Telephone Applegate 3512

BEDFORD STUDIO
Puikiausia Galerija Brooklyne
J. MASINAUSKAS
&
M. SABALIAUSKAS
visiems gerai žinoma vieta
328 BEDFORD AV., B'KLYN, N. Y.
tarpe So 2-ros ir 3-čios gatvių

Fotografuojame ir Malevojame visokioms spalvoms paveikslus, kaip tai: Vestuves, grupes, šeimynas, Chorus ir pavienius. Atnaujinam senus ir padarom didelius. Darbas atliekamas pagal augščiausią artistišką skonį. Fotografuojame dieną ir naktį — už numažinta kaina. Todel jei mylite turėti aiškius, gražius savo paveikslus, visuomet kreipkitės šiuo adresu:
328 BEDFORD AVENUE, BROOKLYN, N. Y.